

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Παγκόσμιες Προκλήσεις και Συστήματα Αναλύσεων»

Οι ανισότητες και οι σχέσεις τους με την εγκληματικότητα στην Ελλάδα.

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Λάμπρος Θανασέλος

Τριμελής επιτροπή:

Ε. Φακιολάς

Ι. Κωνσταντόπουλος

Π. Χουντάλας

Τελική έκδοση

Κόρινθος, 2022

UNIVERSITY OF THE PELOPONNESE
SCHOOL OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCE
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE & INTERNATIONAL
RELATIONS

Master of Arts in
" Global Risk and Analytics"

Inequalities and their relations with crime in Greece.

Master's Dissertation

Labros Thanaselos

Supervisors:

Final version:

Corinth, 2022

Φύλλο αξιολόγησης

Η διπλωματική εργασία με τίτλο « Οι ανισότητες και οι σχέσεις τους με την εγκληματικότητα στην Ελλάδα.» του Λάμπρου Θανασέλου αξιολογήθηκε από την τριμελή επιτροπή, τόσο ως προς την ποιότητα του κειμένου, όσο και ως προς την ποιότητα της προφορικής παρουσίασης και υπεράσπισης της διπλωματικής εργασίας ενώπιον ακροατηρίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας ολοκληρώθηκε την ηη/μμ/2022 με γενική επίδοση:

- Καλώς
- Λίαν Καλώς
- Άριστα

Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής

1. Ε. Φακιολάς
2. Ι. Κωνσταντόπουλος
3. Π. Χουντάλας

Abstract

The following dissertation centers on how economic and social inequality affects crime in Greece. In particular, we examine to what extent it correlates with the Gini index, poverty, education, and health. For economic inequality, the Gini index and poverty were chosen as variables. Correspondingly, for social inequality, health and education were selected. These variables are the cornerstone of every contemporary source of reference for measuring and defining crime.

Overall, crime is a difficult term to measure since it is influenced by several factors and indicators. It's a problem with a great deal of data and several solutions that we will not take into account in this study. Specifically, for this project, we have obtained data for the years 2011 to 2020 for health, poverty, education and income inequality indicators. For crimes, we have included data from 2011 to 2019, as data for 2020 is expected to be released in November 2022. However, using the "missing value" function on the statistical analysis software SPSS, we were able to generate output of estimates based on previous years. Therefore, our crime data may differ from the official ones, after they get released in November.

Finally, since crime is a fluid but by no means clear-cut phenomenon, depending on the country, society, or year of study, possible results from future research might end up completely different from the ones of this study.

Keywords: Crime, Gini, Poverty, Health, Education, Greece

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία η έρευνα επικεντρώνεται στο κατά πόσο η οικονομική και κοινωνική ανισότητα επηρεάζουν το σύνολο των εγκλημάτων στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα, εξετάζουμε το κατά πόσο ο συντελεστής Gini, η φτώχεια, η εκπαίδευση και η υγεία να επηρεάζουν το σύνολο των εγκλημάτων. Για την οικονομική ανισότητα επιλέχθηκαν σαν μεταβλητές ο συντελεστής Gini και η φτώχεια. Αντίστοιχα για την κοινωνική ανισότητα επιλέχθηκαν η υγεία και η εκπαίδευση. Οι μεταβλητές αυτές αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο της σύγχρονης βιβλιογραφίας κατά την μέτρηση και τον καθορισμό της εγκληματικότητας. Γενικά, η εγκληματικότητα είναι όρος δυσχερής ως προς τη μέτρηση αφού επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες και δείκτες. Είναι ένα πρόβλημα με πολλά δεδομένα και πολλές λύσεις που ωστόσο δεν θα εξετάσουμε στην εργασία αυτή.

Αναλυτικότερα, στην εργασία, έχουμε λάβει δεδομένα για τα έτη 2011 έως και το 2020 για τους δείκτες της υγείας, της φτώχειας, της εκπαίδευσης και της εισοδηματικής ανισότητας. Για το σύνολο των εγκλημάτων έχουμε λάβει δεδομένα από το 2011 έως και το 2019 διότι τα δεδομένα για το 2020 αναμένονται να δημοσιευθούν τον Νοέμβριο του 2022. Ωστόσο, με την μέθοδο missing value του στατιστικού προγράμματος SPSS μπορέσαμε να εξάγουμε εκτιμήσεις με βάση τα προηγούμενα έτη. Συνεπώς, τα δεδομένα της εγκληματικότητας, ενδεχομένως να διαφέρουν μετά την επίσημη δημοσιοποίηση τους τον Νοέμβρη.

Τέλος, επειδή η εγκληματικότητα είναι ένα υδαρές αλλά καθόλου διαυγές φαινόμενο, τα αποτελέσματα μελλοντικών ερευνών μπορεί να εμφανιστούν τελείως διαφορετικά από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας.

Λέξεις κλειδιά: Εγκληματικότητα, Gini, Φτώχεια, Υγεία, Εκπαίδευση, Ελλάδα

Περιεχόμενα

Abstract	I
Περίληψη	II
1. Εισαγωγή	1
2. Ανισότητες	5
2.1 Κοινωνικές Ανισότητες	5
2.1.1 Υγεία	5
2.1.2 Εκπαίδευση	6
2.2 Οικονομικές Ανισότητες	8
2.2.1 Συντελεστής Gini	8
2.2.2 Φτώχεια	8
2.3 Εγκληματικότητα	9
2.3.1 Εγκληματικότητα και Κοινωνική Ανισότητα	9
2.3.2 Εγκληματικότητα και Οικονομική Ανισότητα	10
3. Ανάλυση Δεδομένων	12
3.1 Δεδομένα	12
3.2 Μεθοδολογία	12
3.3 Ανάλυση δεδομένων	13
3.3.1 Συντελεστής Gini και Εγκλήματα	13
3.3.2 Δείκτης Φτώχειας και Εγκλήματα	15
3.3.3 Δείκτης Υγείας και Εγκλήματα	17
3.3.4 Δείκτης Εκπαίδευσης και Εγκλήματα	19
4. Συζήτηση Ευρημάτων	22
5. Συμπεράσματα	26
6. Κατάλογος Πηγών	28

1. Εισαγωγή

Στόχος της παρούσας μελέτης που θα αναλυθεί στις επόμενες σελίδες είναι η διερεύνηση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων και ο αντίκτυπός τους στην τάση για εγκληματικότητα στην Ελλάδα. Το χρονικό πλαίσιο που θα εστιάσει η εργασία μας θα είναι από το 2011 έως και το 2020, δηλαδή από τα μέσα της οικονομικής κρίσης αλλά και στα χρόνια που ακολούθησαν μετά από αυτή. Τα δεδομένα για το έτος 2021 και για το 2022 δεν έχουν καταμετρηθεί από την ΕΛΣΤΑΤ, συνεπώς το τελευταίο έτος με διαθέσιμα δεδομένα είναι το 2020.

Η εγκληματικότητα είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό φαινόμενο αφού μπορεί να επηρεάσει την ενότητα της κοινωνίας. Ένας ορισμός για τον όρο εγκληματικότητα που χρησιμοποιείται από εάν μεγάλο κομμάτι της σύγχρονης βιβλιογραφίας είναι ότι έγκλημα θεωρείται κάθε συμπεριφορά που συνιστά παραβίαση του ποινικού κώδικα. Κατ' επέκταση, μπορεί να εξελιχθεί σε ένα ζήτημα μείζονος σημασίας για την εθνική ασφάλεια μίας χώρας. Απ' αυτή την άποψη μια κοινωνία θεωρείται ασφαλής όταν είναι απαλλαγμένη από κάθε μορφής έγκλημα εντός και εκτός των συνόρων της. Επομένως, η εγκληματικότητα μπορεί να θεωρηθεί ως ο ουραγός των ζητημάτων που ανακύπτουν μέσα σε μια κοινωνία, αφού δεν επηρεάζει μόνο μία κοινωνική ομάδα αλλά το σύνολο των κοινωνικών ομάδων που δραστηριοποιούνται στο εσωτερικό της (Ferrucci et al. 2015). Στην σύγχρονη βιβλιογραφία έχει πραγματοποιηθεί ένας σημαντικός αριθμός ερευνών που μελετούν τον δείκτη εγκληματικότητας και την αλληλεπίδρασή του με τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες που επικρατούν σε μία χώρα (Ferrucci et al. 2015).

Στις σύγχρονες κοινωνίες η εγκληματικότητα είναι ένα από τα πιο σημαντικά πρόβλημα που έρχονται αντιμέτωποι οι πολίτες και η πολιτεία είτε σαν μεμονωμένα περαστικά είτε σαν ένα σύνολο. Ωστόσο, σαν εγκληματικότητα θα μπορούσαμε να ορίσουμε το σύνολο των εγκλημάτων που διαπράττονται στα πλαίσια μίας χώρας. Συνεπώς, θα μπορούσαμε να ορίσουμε την εγκληματικότητα ότι είναι κάθε δράση που αποτελεί κίνδυνο για το άτομο και για την κοινωνία.

Στην παρούσα ανάλυση θα διερευνήσουμε κατά πόσο η εγκληματικότητα μπορεί να επηρεαστεί είτε θετικά είτε αρνητικά από τις ανισότητες που επικρατούν στο εσωτερικό της Ελλάδας. Συγκεκριμένα, θα ληφθούν δείκτες για την οικονομική και κοινωνική ανισότητα ώστε να ελέγξουμε κατά πόσο κατευθύνουν την εγκληματικότητα αυξάνοντας ή μειώνοντάς την. Οι δείκτες οικονομικής ανισότητας που θα μελετήσουμε είναι ο δείκτης φτώχειας και ο συντελεστής Gini, δηλαδή ο δείκτης κατανομής εισοδήματος, που σύμφωνα με την σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία αποτελούν θεμέλιους δείκτες οικονομικής ανισότητας (Μπαλούρδος, & Υφαντόπουλος 2007; Chintrakarn, & Herzer, 2012; Whitworth 2012).

Για την οικονομική ανισότητα οι δείκτες που θα μελετήσουμε είναι ο συντελεστής Gini και δείκτης της φτώχειας. Η οικονομική ανισότητα ορίζεται ως η μη ορθή κατανομή και άνιση κατανομή των

οικονομικών πόρων σε μια κοινωνία (Salvador et al. 2022). Η εγκληματικότητα μπορεί να εξηγηθεί άμεσα από την οικονομική ανισότητα καθώς έρευνες έχουν δείξει ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η οικονομική ανισότητα παρουσιάζει θετική και ισχυρή επίδραση στο δείκτη της εγκληματικότητας (Stolzenberg et al. 2006; Buonanno & Vargas 2019; Salvador et al. 2022).

Ο πρώτος δείκτης οικονομικής ανισότητας που θα εξετάσουμε είναι ο συντελεστής Gini. Ο συντελεστής Gini ορίζεται ως η άνιση κατανομή εισοδήματος μεταξύ των άνω και κάτω άκρων του πληθυσμού (ΕΛΣΤΑΤ 2020). Η ανισότητα στην κατανομή των οικονομικών πόρων μέσα σε μια κοινωνία ενδέχεται να οδηγήσει σε εγκληματικές συμπεριφορές. Ωστόσο, έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί πάνω σε αυτούς τους δείκτες έχουν καταλήξει σε αντιφατικά συμπεράσματα (Brush 2007).

Ο δεύτερος δείκτης που θα μας βοηθήσει με την μελέτη μας, ως δείκτης οικονομικής ανισότητας είναι η φτώχεια. Η φτώχεια και η οικονομική ανισότητα είναι δύο όροι που θεωρούνται αλληλεξαρτώμενοι καθώς ο ένας μπορεί να επηρεάσει τον άλλο είτε θετικά είτε αρνητικά. Συγκεκριμένα, μπορούμε να διακρίνουμε την σχέση τους αναφέροντας ότι όσο η οικονομική ανισότητα αυξάνεται τόσο αυξάνονται και τα επίπεδα της φτώχειας ενώ όσο μειώνεται η φτώχεια τόσο μειώνεται και το οικονομικό χάσμα μεταξύ των διαφορετικών κοινωνικών ομάδων στο εσωτερικό μίας χώρας (Khan et al. 2013). Η σχέση του δείκτη της φτώχειας με την εγκληματικότητα είναι υπαρκτή και απαντάτε συχνά στην βιβλιογραφία. Παρόλα αυτά υπάρχουν αντικρουόμενες μελέτες ως προς το αν η σχέση τους είναι θετική η αρνητική. Εντούτοις οι περισσότερες μελέτες περίπτωσης βρίσκουν θετική συσχέτιση (Bharadwaj 2014).

Η οικονομική ανισότητα είναι ένας από τους σημαντικότερους δείκτες ερμηνείας της εγκληματικότητας ως σύνολο. Παρόλα αυτά δεν είναι ο μόνος παράγοντας που αλληλοεπιδρά με το φαινόμενο της εγκληματικής δραστηριότητας (Jonck et al. 2015). Με βάση την βιβλιογραφική ανασκόπηση που πραγματοποιήσαμε διαπιστώθηκε πως σημαντικές προεκτάσεις της εγκληματικότητας εδράζουν και στην κοινωνική ανισότητα (Jonck et al. 2015).

Για την κοινωνική ανισότητα οι δείκτες που θα μελετήσουμε είναι οι δείκτες της υγείας και της εκπαίδευσης. Ένας σύντομος ορισμός της κοινωνικής ανισότητας είναι η κατάσταση στην οποία οι πολίτες σε μία κοινωνία δεν έχουν ίση πρόσβαση σε βασικούς πόρους όπως για παράδειγμα η υγεία και η εκπαίδευση για την κάλυψη των αναγκών τους (Blackburn 2008). Οι δείκτες αυτοί είναι δύο από τους βασικούς δείκτες που οι σύγχρονοι διεθνείς μελετητές χρησιμοποιούν προκειμένου να μελετήσουν την σχέση που ανακύπτει μεταξύ της εγκληματικότητας και της κοινωνικής ανισότητας. (Shipley, & Marks, 1997; Blackburn, 2008; Wilkinson & Pickett, 2009; Gegel et al. 2015).

Ο πρώτος δείκτης που θα χρησιμοποιήσουμε είναι ο δείκτης της υγείας. Σκοπός είναι να διερευνηθεί αφενός, κατά πόσο η υγεία δημιουργεί κοινωνική ανισότητα και αφετέρου, πόσο επηρεάζει την εγκληματικότητα της χώρας. Σύμφωνα με μελέτες περίπτωσης που διενεργήθηκαν στην Δανία κατέδειξαν τον ρόλο της κοινωνικής ανισότητας στον δείκτη της υγείας, η συσχέτιση στην εν λόγω μελέτη ήταν θετική (Brønnum-Hansen, & Baadsgaard 2008). Ωστόσο, η εγκληματικότητα συνδέεται και με την υγεία καθώς έχει επιπτώσεις τόσο σωματικές όσο και ψυχολογικές ιδιαίτερα για τα θύματα αυξάνοντας την πίεση στα εθνικά συστήματα υγείας (Robinson & Keithley 2000). Μάλιστα ο δείκτης της υγείας συνδέεται με την οικονομική ανισότητα (Pickett & Wilkinson 2015).

Ο δεύτερος δείκτης που θα χρησιμοποιήσουμε προκειμένου να ελέγξουμε την πώς η κοινωνική ανισότητα επηρεάζει την εγκληματικότητα στην Ελλάδα είναι ο δείκτης της εκπαίδευσης. Η εκπαίδευση αποτελεί συνιστώσα της κοινωνικής ανισότητας. Αποτελέσματα των ερευνών που διενεργήθηκαν στη Γερμανία έδειξαν την επιρροή που ασκείται στην εκπαιδευτική διαδικασία από τις εκάστοτε πολιτικές με συνέπεια την δημιουργία ανισοτήτων. Γενικότερα μεταξύ της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ανισότητας υπάρχει σχέση αιτίου αιτιατού. Οι επακόλουθες συνέπειες της κοινωνικής ανισότητας στην εκπαίδευση είναι εμφανής από τα πρώτα επίπεδα μόρφωσης των πολιτών (Freitag & Schlicht 2009). Πέρα από την σχέση μεταξύ εκπαίδευσης και ανισότητας αξιόλογος αριθμός μελετών έχει αναδείξει και την σχέση μεταξύ της εκπαίδευσης και της εγκληματικότητας, υποστηρίζοντας ότι το επίπεδο εκπαίδευσης επιδρά στους δείκτες εγκληματικότητας (Gleditsch et al. 2021).

Όπως είδαμε από την βιβλιογραφική ανασκόπηση η εγκληματικότητα είναι ένα ζήτημα μείζονος σημασίας για όλες τις κοινωνίες ανεξάρτητα από την χώρα που μελετάει η εκάστοτε έρευνα. Η σημαντικότητα της πηγάζει από το γεγονός ότι επηρεάζει διάφορες σοβαρές πτυχές της ζωής των πολιτών. Πιο συγκεκριμένα, η εγκληματικότητα έχει σχέση αλληλεξάρτησης με το εισόδημα, μέσω του συντελεστή Gini και τις συνθήκες διαβίωσής που απορρέουν από το επίπεδο φτώχειας. Παράλληλα είδαμε πως οποιαδήποτε αύξηση ή μείωση των ποσοστών εγκληματικότητας έχουν άμεση σχέση με την υγεία των πολιτών καθώς επίσης και οποιαδήποτε αλλαγή στην εκπαιδευτική νομοθεσία είναι ικανή να επηρεάσει την εγκληματικότητα. Ο πίνακας 1 παρουσιάζει την τάση της εγκληματικότητας στην Ελλάδα από το 2011 μέχρι το 2019.

Γράφημα 1 Συνολικά αδικήματα

Πηγή: <https://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SJU03/>

Παρατηρούμε ότι τα τελευταία χρόνια η εγκληματικότητα τείνει να αυξάνεται, δεδομένου ότι επηρεάζεται και επηρεάζεται τόσο από κοινωνικούς όσο και από οικονομικούς παράγοντες επομένως μία αύξηση της τάσης για εγκληματικότητα θα έχει συνέπειες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο στην Ελλάδα στην οποία είναι και η μελετώμενη χώρα της διπλωματικής.

Στην διπλωματική εργασία η μέθοδος που θα ακολουθήσουμε προκειμένου να αναλύσουμε τα δεδομένα μας είναι η μέθοδος της γραμμικής παλινδρόμησης και της γραμμικής συσχέτισης. Μέσω της

γραμμικής παλινδρόμησης θα εξετάσουμε την σχέση μεταξύ εξαρτημένων και ανεξάρτητων μεταβλητών ενώ η γραμμική συσχέτιση θα μας εμφανίσει το είδος της σχέσης των μεταβλητών που θα χρησιμοποιήσουμε.

Συγκεκριμένα, για την παλινδρόμηση με τους δείκτες της οικονομικής ανισότητας, η εξαρτημένη μεταβλητή θα είναι η εγκληματικότητα και οι ανεξάρτητες θα είναι ο συντελεστής Gini και ο δείκτης της φτώχειας. Για την παλινδρόμηση με τους δείκτες της κοινωνικής ανισότητας η εξαρτημένη μεταβλητή θα είναι η εγκληματικότητα και οι ανεξάρτητες μεταβλητές θα είναι ο δείκτης υγείας και ο δείκτης εκπαίδευσης.

Στην συνέχεια με βάση τα δεδομένα που θα προκύψουν από την ανάλυση του προηγούμενου κεφαλαίου θα προχωρήσουμε σε μία προσπάθεια να κατανοήσουμε τα αποτελέσματα όσον αφορά την ελληνική κοινωνία.

Η δομή της έρευνας που θα ακολουθήσουμε είναι η εξής. Στο κεφάλαιο δύο, Ανισότητες και Εγκληματικότητα αρχικά θα αναλύσουμε εκτενέστερα τους όρους εγκληματικότητα, οικονομική και κοινωνική ανισότητα και τους δείκτες που πλαισιώνουν αυτά τα είδη ανισότητας. Επιπρόσθετα, με βάση την ποιοτική έρευνα θα μελετήσουμε σε θεωρητικό επίπεδο τις σχέσεις που αναπτύσσονται αφενός μεταξύ εγκληματικότητας, φτώχειας και συντελεστή Gini και αφετέρου μεταξύ εγκληματικότητας υγείας και εκπαίδευσης όπως αυτά προκύπτουν από την βιβλιογραφική ανασκόπηση. Αφού αποτυπώσουμε τις μεταξύ τους σχέσεις θα συνεχίσουμε στο επόμενο κεφάλαιο Ανάλυση Δεδομένων, με τη στατιστική ανάλυση των δεικτών με σκοπό την εξαγωγή γόνιμων αποτελεσμάτων. Στο εν λόγω κεφάλαιο θα αναλύσουμε τα αποτελέσματα της γραμμικής παλινδρόμησης ώστε να δούμε πως επιδρά η κάθε μεταβλητή στην εγκληματικότητα. Με βάση τα δεδομένα που θα εξάγουμε από την ανάλυση δεδομένων θα προχωρήσουμε στην προσπάθεια εξηγήσει τους με βάση την διεθνή βιβλιογραφία. Το τελευταίο κεφάλαιο που θα ακολουθήσει είναι τα Συμπεράσματα στο οποίο θα συζητήσουμε εκτενέστερα τις πολιτικές και τους λόγους για τους οποίους εμφανίστηκαν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα στην Ελλάδα με βάση το διεθνές παράδειγμα και την σύγχρονη βιβλιογραφία.

2. Ανισότητες

Τι είναι κοινωνική ανισότητα, τι είναι οικονομική ανισότητα, τους δείκτες και τους συντελεστές που πλασιώνουν για την έρευνά μας αυτές τις σημαντικές έννοιες για τις σύγχρονες κοινωνίες και τέλος να ορίσουμε την εγκληματικότητα καθώς και πώς συσχετίζεται με τους όρους που αναφέραμε. Η κοινωνική ανισότητα είναι η κατάσταση στην οποία οι πολίτες σε μία κοινωνία αδυνατούν ή δεν έχουν ίση πρόσβαση σε βασικούς πόρους για την κάλυψη καιρίων αναγκών τους (Blackburn 2008). Η οικονομική ανισότητα είναι η κατάσταση στην οποία δεν υπάρχει ορθή κατανομή οικονομικών πόρων (Blackburn 2008; Salvador et al. 2022).

2.1 Κοινωνικές Ανισότητες

2.1.1 Υγεία

Στις σύγχρονες κοινωνίες υπάρχουν ευρείες οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες (Piketty 2014). Οι παράγοντες που επιδρούν στις κοινωνίες επηρεάζουν την υγεία και την εκπαίδευση με αποτέλεσμα την δημιουργία ανισοτήτων τόσο στα πλαίσια ατόμων, ομάδων ανθρώπων, κοινωνιών ακόμα και μεταξύ χωρών. Συγκεκριμένα, η ανισότητα στην υγεία έχει χαρακτηριστεί και θεωρείται από όλες τις χώρες ως ένα φαινόμενο που δεν είναι αποδεκτό. Ήδη από το υποστηρίζεται ότι κανένας τύπος ανισότητας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτός είτε αυτό αφορά πολιτική, είτε κοινωνική ανισότητα είτε οικονομική ανισότητα (Οικονόμου & Φερώνας 2006 σ. 314, Piketty 2014).

Οι ανισότητες στην υγεία έχουν υπάρξει εστία πολιτικής διαμάχης και ακαδημαϊκής έρευνας από μεγάλο αριθμό χωρών. Το 1980 το Βρετανικού Υπουργείου Εργασίας δημοσίευσε την έκθεση “Black Report” η οποία έθεσε τα θεμέλια του σύγχρονου προβληματισμού για τις ανισότητες στην υγεία (Τούντας 2000). Η συγκεκριμένη έρευνα αφού συγκέντρωσε δεδομένα από το 1950 έως και το 1980 απέδειξε ότι υπάρχει ισχυρή συσχέτιση θανάτων με το την κοινωνική και οικονομική θέση, έτσι διαπιστώθηκε η σημασία της υγείας στην κοινωνική ανισότητα καθώς οι κοινωνικές ομάδες με υψηλό εισόδημα εμφανίζουν καλύτερη υγεία από τις κοινωνικές ομάδες με χαμηλότερο εισόδημα (Τούντας 2000).

Ο Dahl και ο Malmberg-Heimonen το 2010 πραγματοποίησαν στην Νορβηγία έρευνα με στόχο να εξεταστεί ο βαθμός των κοινωνικών ανισοτήτων στην υγεία με βάση το κοινωνικό κεφάλαιο και την κοινωνική θέση της εκάστοτε κοινωνικής ομάδας. Τα δεδομένα που χρησιμοποίησαν ήταν περίπου 3190 και τα έλαβαν από την στατιστική υπηρεσία της Νορβηγίας. Οι μετρήσεις ήταν σε πανεθνικό επίπεδο και αφορούσαν όλες τις κοινωνικές ομάδες εντός της επικράτειας της Νορβηγίας. Τα αποτελέσματα της μελέτης εμφάνισαν ότι στο σύστημα υγείας της Νορβηγίας η κοινωνική θέση αλλά και το κοινωνικό κεφάλαιο δεν ασκούν κάποια στατιστικά σημαντική επίδραση. Αυτό το αποτέλεσμα κατέρριψε έναν μεγάλο αριθμό μελετών της σύγχρονης βιβλιογραφίας που σχετίζουν την υγεία με τις κοινωνικές ανισότητες στις σκανδιναβικές χώρες. Ωστόσο, η μόνη περίπτωση που εμφανίστηκαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα στην συγκεκριμένη μελέτη ήταν παρά μόνο όταν ρωτήθηκε η προσωπική γνώμη των ανθρώπων σχετικά με την υγεία ην κοινωνική θέση και το κοινωνικό κεφάλαιο (Hyggen 2006; Dahl & Malmberg-Heimonen 2010).

Το 2005 πραγματοποιήθηκε έρευνα στην Σουηδία αξιοποιώντας δεδομένα από το 1980 έως και το 1997 προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα υγείας για τους νέους ανθρώπους 20 ετών ανεξαρτήτου φύλου. Τα αποτελέσματα της έρευνας απέδειξαν ότι υπήρχε διεύρυνση της κοινωνικής ανισότητας στην υγεία μεταξύ της κοινωνικά μη προνομιούχας και της κοινωνικά προνομιούχας ομάδας. Ωστόσο, αυτό ισχύει περισσότερο για τους νέους άντρες παρά για τις νέες γυναίκες αφού για τις γυναίκες η διεύρυνση του χάσματος ήταν μικρότερη. Επιπλέον, η οικονομική ανισότητα φαίνεται ότι παρουσίασε μη στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα στον δείκτη της υγείας ενώ η ανεργία εμφάνισε στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα (Burström et al 2005, Brown et al. 2022).

Μεταγενέστερη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Δανία με στόχο την μελέτη της κοινωνικής ανισότητας στο προσδόκιμο της υγείας μεταξύ ομάδων με διαφορετικό εκπαιδευτικό επίπεδο, συγκέντρωσε και ανέλυσε δεδομένα από τα εθνικά μητρώα από το 1994 έως και το 2005. Από την έρευνα αυτή εξήχθη το αποτέλεσμα ότι η κοινωνική ανισότητα στον τομέα της υγείας έχει αυξηθεί και συνυπολογίζοντας το μορφωτικό επίπεδο μπορούμε να χωρίσουμε τα αποτελέσματα σε τρεις κοινωνικές ομάδες. Η πρώτη κοινωνική ομάδα αποτελείται από ανθρώπους με υψηλό μορφωτικό επίπεδο που βελτίωσαν την ποιότητα της υγείας του, την δεύτερη κοινωνική ομάδα που απαρτίζεται από άτομα με μέτριο μορφωτικό επίπεδο που βελτίωσαν οριακά το επίπεδο της υγείας και την τρίτη κοινωνική ομάδα που συντίθεται από ανθρώπους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο να επιδεινώνεται η υγεία τους. Έτσι, εμφανίζεται η μεγάλη κοινωνική ανισότητα στην υγεία (Henrik Bronnum et al 2008).

Ωστόσο, στην σύγχρονη βιβλιογραφία έχουν παρουσιασθή μελέτες που παρουσιάζουν διαφορετικά αποτελέσματα από την πλειοψηφία των ερευνών στον τομέα της κοινωνικής ανισότητας και την υγεία. Οι Ataguba et al. το 2015 πραγματοποίησαν μελέτη στην οποία έλαβαν δεδομένα μέσα από μία διαδικασία τριών διαφορετικών ερωτηματολογίων και σε επίπεδο ατομικό αλλά και σε επίπεδο νοικοκυριού, προκειμένου να βρεθεί η αιτία για τις ανισότητες στην υγεία στην Νότια Αφρική. Η μελέτη τους απέδειξε ότι δεν πρέπει να συσχετίζουμε πάντα την ανισότητα στην υγεία με την κοινωνική ανισότητα που επικρατεί σε μία κοινωνία, αφού και άλλοι κοινωνικοί κλάδοι εκτός του τομέα της υγείας έχουν σημαντική συνέπεια στην υγεία της χώρας τους. Άλλο ένα χαρακτηριστικό που παρατηρήθηκε είναι ότι η ανισότητα στην καλή υγεία ήταν προς όφελος των πλουσίων (Ataguba et al. 2015).

2.1.2 Εκπαίδευση

Η προσβασιμότητα και η ποιότητα της εκπαίδευσης για τις διάφορες κοινωνικές ομάδες στο σύνολο μίας χώρας είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας. Μεγάλος αριθμός μελετών καταδεικνύει την σημαντικότητα των γνώσεων και των κοινωνικών δεξιοτήτων που αποκτώνται από την διαδικασία της εκπαίδευσης. Στόχος τους είναι η κοινωνική αναβάθμιση και η κοινωνική καταξίωση. Ωστόσο, η αξία της εκπαίδευσης και συγκεκριμένα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες είναι ένα θέμα που απασχολεί τους σύγχρονους μελετητές. Μεγάλος αριθμός ερευνητών επισημαίνουν ότι η λειτουργία της εκπαίδευσης ως δίαυλος κοινωνικής κινητικότητας και ανέλιξης σταδιακά φθίνει. Αντίθετα, η εκπαίδευση γίνεται τροχοπέδη αναπαραγωγής και αύξησης της ανισότητας (Gegel et al. 2015). Ως εκ τούτου το κοινωνικό χάσμα αντί να γεφυρώνεται μεταξύ των προνομιούχων και των μη προνομιούχων κοινωνικών ομάδων, μεγαλώνει αυξάνοντας περισσότερο την ανισότητα (Gegel et al. 2015).

Οι μελετητές Freitag Markus και Schlicht Raphaela (2009) εξέτασαν κατά πόσο η εκπαίδευση επηρεάζει με την έκταση της κοινωνικής ανισότητας χρησιμοποιώντας ως αντικείμενο έρευνας το εκπαιδευτικό σύστημα στα ομόσπονδα κράτη της Γερμανίας. Συγκεκριμένα, συγκέντρωσαν δεδομένα για τέσσερις τύπους εκπαιδευτικές κοινωνικές ανισότητες. Την ανισότητα στην πρώιμη παιδική εκπαίδευση, την ανισότητα στην παρακολούθηση διαφορετικών μορφών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, την ανισότητα στα ολόημερα ιδρύματα και την ανισότητα στην κατανομή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα της μελέτης εμφάνισαν ότι υπάρχει μία συστηματική σχέση μεταξύ της κοινωνικής ανισότητας και της εκπαίδευσης και αυτό μπορεί γίνει ιδιαίτερα φανερό από την πρώιμη ακόμα σχολική εκπαίδευση. Θα μπορούσαμε συνεπώς να πούμε ότι όσο υψηλότερη είναι η κοινωνική ανισότητα στην εκπαίδευση τόσο θα βρίσκεται στο επίκεντρο συζητήσεων και ότι η εξάρτηση του μορφωτικού επιπέδου με την κοινωνία σπαταλάει ανθρώπινους πόρους αφού το μορφωτικό επίπεδο δεν σχετίζεται με τις ατομικές ικανότητες του κάθε ατόμου (Freitag & Schlicht 2009).

Ο Zuze και ο Leibbrandt (2011) μελέτησαν το σύστημα της εκπαίδευσης στην Ουγκάντα και το πώς επηρεάζεται είτε έμμεσα είτε άμεσα από τις κοινωνικές ανισότητες. Τα δεδομένα που χρησιμοποίησαν στην μελέτη τους τα έλαβαν από την δεύτερη Κοινοπραξία Ανατολικής και Νότιας Αφρικής η οποία εκπροσωπεί από Υπουργία Παιδείας χωρών της νότιας και ανατολικής Αφρικής. Συγκεκριμένα, μοίρασαν ερωτηματολόγια σε διευθυντές, εκπαιδευτικούς και μαθητές σε διάφορα σχολεία και επαρχίες της Ουγκάντας. Στόχος της έρευνάς τους ήταν να διερευνηθεί η σχέση της εκπαίδευσης και των κοινωνικών ανισοτήτων σε σχέση με τους πόρους που μπορεί να δαπανήσει κάθε κοινωνική ομάδα. Τα αποτελέσματα απέδειξαν ότι παρά την μεικτή κοινωνική σύνθεση που εντοπίζεται στα σχολεία της χώρας οι κοινωνικές ομάδες που δεν διαθέτουν τους απαραίτητους έχουν ως συνέπεια στην ανομοιομορφία της διδασκαλίας μεταξύ των προνομιούχων και των μη προνομιούχων κοινωνικών ομάδων. Ωστόσο, όπως αναφέρουν οι μελετητές για αυτή την ανομοιομορφία δεν ευθύνεται μόνο η διαφορετική κοινωνική σύνθεση αλλά ευθύνεται και ο μεγάλος φόρτος εργασίας του διδακτικού προσωπικού με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εστιάσει στα παιδιά με λιγιστούς οικονομικούς πόρους (Zuze & Leibbrandt 2011).

Μεταγενέστερη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία το 2014 από τον Triventi et al. (2014) είχε ως στόχο να αναλύσει την κοινωνική ανισότητα στην εκπαίδευση με δύο πιθανούς τρόπους. Ο πρώτος τρόπος αφορούσα τα χρόνια της εκπαιδευτικής διαδικασίας που είναι ένας από τους δείκτες που μετράει την κοινωνική ανισότητα στην καταναλωτική συμπεριφορά, την υγεία και την εγκληματικότητα και ο δεύτερος τρόπος εξελάμβανε την εκπαίδευση σαν ένα αγαθό που είναι ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος για να ερευνηθούν οι πτυχές της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της οικογένειας. Τα αποτελέσματα της έρευνας εμφάνισαν για τα έτη εκπαίδευσης μία μείωση της κοινωνικής ανισότητας, ουσιαστικά όσο αυξάνονται τα έτη εκπαίδευσης της κοινωνίας η κοινωνική ανισότητα μειώνεται ενώ σε αντίθετη περίπτωση αυξάνεται. Ωστόσο, ενδιαφέρον έχουν και τα αποτελέσματα της δεύτερης οπτικής που παρουσίασε η έρευνα ότι η εκπαίδευση σχετίζεται και με το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων (Triventi et al. 2016).

Ωστόσο, έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Κίνα εξέτασε τα ποσοστά της εγκληματικότητας σε σχέση με κοινωνικούς παράγοντες μεταξύ των περιφερειών της αλλά και στο εσωτερικό τους. Ένας από τους παράγοντες που χρησιμοποίησαν προκειμένου να ελεγχθεί η αν μπορεί να επηρεάσει τα ποσοστά της εγκληματικότητας ήταν η εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα της έρευνας εμφάνισαν ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση της εκπαίδευσης και των ποσοστών εγκληματικότητας. Η έρευνα παρουσίασε και σημαντικά

άλλα ευρήματα όπως την θετική σχέση της οικονομικής ανισότητας και εγκληματικότητας και την θετική συσχέτιση συντελεστή Gini και εγκλήματος παράγοντες που να αναλυθούν στην συνέχεια του κεφαλαίου (Cheong & Wu 2014).

2.2 Οικονομικές Ανισότητες

2.2.1 Συντελεστής Gini

Η οικονομική ανισότητα αφορά την ύπαρξη οικονομικού πλούτου που συσσωρεύεται στα χέρια μερίδας της κοινωνίας χωρίς την ύπαρξη μίας ορθολογικής κατανομής. Υπάρχουν κάποιοι τύποι οικονομικής ανισότητας μέσα στην κοινωνία που αφορά την άνιση κατανομή αγαθών, υπηρεσιών, πλούτου, συνθηκών αλλά και ευκαιριών. Η άνιση κατανομή ευκαιριών σε επίπεδο ζωής αφορά την υγεία και την εκπαίδευση του ατόμου που αναφερθήκαμε στην αρχή αυτού του κεφαλαίου. Η οικονομική ανισότητα έχει μελετηθεί από μεγάλο αριθμό μελετητών και ερευνών στα πλαίσια του εισοδήματος και της άνισης κατανομής του. Σύμφωνα με την βιβλιογραφία ο συντελεστής Gini είναι ένας από τους σημαντικότερους δείκτες με τον οποίο μπορούμε να μελετήσουμε την οικονομική ανισότητα στα στενά όρια μιας κοινωνίας. Ο συντελεστής Gini έχει το σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων δεικτών διότι, αφορά το σύνολο της εισοδηματικής κατανομής. Μεγάλος αριθμός μελετών έχουν τονίσει την σχέση του με την οικονομική ανισότητα στο πλαίσιο μιας κοινωνίας αλλά και μεταξύ χωρών (Chatterjee et al. 2017).

Η άνιση κατανομή του εισοδήματος οδηγεί σε ένα σκεπτικό που επιδράει μέσα στην κοινωνία να νιώθει ανασφάλεια για την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την διεύρυνση του χάσματος οικονομικής ανισότητας, αφού τα άτομα τα οποία βρίσκονται στο κάτω μέρος της καμπύλης της κοινωνικής ανισότητας νιώθουν ευάλωτα δεν επενδύουν στην εκπαίδευση ούτε των ίδιων αλλά ούτε και των παιδιών τους, τους στερεί το δικαίωμα σε ασφαλή στέγαση αλλά και το δικαίωμα για μία καλύτερη υγεία. Συνεπώς, τους ωθεί στο περιθώριο της της φτώχειας ζήτημα που θα αναλύσουμε σε επόμενη παράγραφο. Ταυτόχρονα όμως αυτή η οικονομική και εισοδηματική ανισότητα ευνοεί την κοινωνική ομάδα που βρίσκεται στην κορυφή αυτής της καμπύλης αφού διαθέτουν τα απαραίτητα για μία καλύτερη υγεία και καλύτερη εκπαίδευση για την οικογένειά τους (Mo 2000).

2.2.2 Φτώχεια

Η οικονομική ανισότητα και η φτώχεια μεγαλώνουν το ρήγμα μεταξύ των προνομιούχων και των μη προνομιούχων κοινωνικών ομάδων μέσα σε μια κοινωνία. Δεν υπάρχει κάποιος ορισμός που θα μπορούσε να μας καθορίσει την ακριβή του σημασία καθώς έχει πολλές διαστάσεις. Για αυτό και ένας ορισμός που διευκολύνει την παρούσα έρευνα είναι ότι η φτώχεια είναι η έλλειψη οικονομικών πόρων. Η οικονομική ανισότητα και η φτώχεια συνδέονται και σχετίζονται μεταξύ τους αλλά δεν είναι όμοιες. Οι μηχανισμοί της αγοράς δηλαδή, η παραγωγή και η διανομή δεν παράγουν μόνο πλούτο αλλά και φτώχεια διότι η κατανομή του εισοδήματος γίνεται άνισα. Συνεπώς, δημιουργείται μία σχέση μεταξύ της φτώχειας και της ανισότητας που είναι η εξής ότι η φτώχεια είναι η ακραία έκφραση της ανισότητας μέσα στην κοινωνία (Jencova et al. 2015).

Το 2018 πραγματοποιήθηκε έρευνα από τους Warr, Rasphone και Menson προκειμένου να εξακριβωθούν κατά πόσο η φτώχεια συσχετίζεται με την οικονομική ανισότητα. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στην Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος και έλαβε δεδομένα για τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Τα αποτελέσματα της έρευνας εμφάνισαν αρκετά ενδιαφέροντα συμπεράσματα διότι την συγκεκριμένη περίπτωση παρότι η οικονομική ανισότητα αυξήθηκε ο δείκτης απόλυτης φτώχειας μειώθηκε στο μισό, ωστόσο αυτό το ιδιαίτερο αποτέλεσμα μπορεί εύκολα να εξηγηθεί αναλογιζόμενοι το άνοιγμα στις παγκόσμιες αγορές που έκανε η χώρα την χρονική περίοδο της έρευνας. Ωστόσο, στις επιμέρους στατιστικές αναλύσεις της έρευνας την περίοδο πριν την αλλαγή της οικονομικής πολιτικής της χώρας τα στατιστικά φανερώνουν μια σημαντική συσχέτιση μεταξύ φτώχειας και οικονομικής ανισότητας (Warr 2018) .

Ο Brian Nolan και ο Marx Ive το 2011 ανέφεραν ότι η οικονομική ανισότητα και η φτώχεια συνδέονται από την αρχή της δημιουργίας τους. Σε όλες τις κοινωνίες υπάρχει και θα υπάρχει φτώχεια και αυτό είναι αναπόφευκτο από την στιγμή που υπάρχει μία άνιση κατανομή του εισοδήματος. Συνεπώς, αν έχουμε υψηλή εισοδηματική ανισότητα θα υπάρχει και υψηλή φτώχεια και αντίθετα μέσα στην κοινωνία (Nolan, & Ive 2011).

2.3 Εγκληματικότητα

Στις σύγχρονες κοινωνίες το έγκλημα είναι ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που πρέπει να επιλύσουν οι κοινωνικές ομάδες εντός μίας χώρας. Ωστόσο, σαν εγκληματικότητα θα μπορούσαμε να ορίσουμε το σύνολο των εγκλημάτων που διαπράττονται στα πλαίσια μίας κοινωνίας. Συνεπώς, η εγκληματικότητα είναι κάθε δράση που αποτελεί κίνδυνο για την κοινωνία.

2.3.1 Εγκληματικότητα και Κοινωνική Ανισότητα

Στην σύγχρονη βιβλιογραφία έχει πραγματοποιηθεί ένας αξιόλογος αριθμός ερευνών τόσο στον τομέα της οικονομικής επιστήμης, της κοινωνικής επιστήμης και της εγκληματολογίας προκειμένου να αποδειχθεί αν υπάρχει είτε θετική είτε αρνητική συσχέτιση μεταξύ της εγκληματικότητας και της κοινωνικής ανισότητας. Ένα σημαντικό πλήθος από τις έρευνες επικεντρώθηκαν στην σχέση μεταξύ του εγκλήματος και της εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα από τις έρευνες αυτές είναι αρκετά διφορούμενα. Συγκεκριμένα, ο Freeman το (1991) και οι Lederman και Loayza (2002) απέδειξαν ότι η εκπαίδευση και η εγκληματικότητα συσχετίζονται αρνητικά μεταξύ τους χρησιμοποιώντας δεδομένα από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Ωστόσο, ο Ehrlich (1975) αξιοποιώντας δεδομένα από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής κατέληξε στο συμπέρασμα της θετικής συσχέτισης μεταξύ εκπαίδευσης και εγκληματικότητας. Άλλοι μελετητές διαπίστωσαν ότι στην Κίνα η εκπαίδευση έχει αρνητική συσχέτιση με τα ποσοστά εγκληματικότητας. Οι Edlund et al. (2013) στην μελέτη τους διαπίστωσαν ότι η εκπαίδευση δεν ασκεί σημαντική επίδραση στα ποσοστά εγκληματικότητας, ενώ οι Cheong, & Wu (2014) σε μελέτη περίπτωσης την Κίνα διαπίστωσαν ότι η εκπαίδευση και το έγκλημα δεν σχετίζονται μεταξύ τους (Ehrlich 1975; Freeman 1991; Loayza 2002; Edlund et al. 2013; Cheong, & Wu 2014).

Ο Παναγιωτόπουλος (1990) παρατήρησε ότι όσο χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο και χαμηλότερη εκπαίδευση υπάρχει στην Ελλάδα, τόσο περισσότερο τρόφιμους εντός φυλακών έχουμε. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι ένα σχεδόν αποκλειστικό φαινόμενο που παρουσιάζεται στις μη προνομιούχες

κοινωνικές τάξεις. Μάλιστα, τα αποτελέσματα από την έρευνα παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον διότι διαπιστώθηκε ότι το 71% από το σύνολο των εγκλείστων είναι είτε αναλφάβητοι, είτε έχουν τελειώσει κάποια τεχνική σχολή, είτε είναι απόφοιτη κατώτερης εκπαίδευσης. Το 22,5% από το σύνολο είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης ενώ οι κρατούμενοι που είναι απόφοιτη ανώτερης εκπαίδευσης αποτελούν μόνο το 6% του συνόλου. Στην συνέχεια σύγκρινε αυτά τα αποτελέσματα με την ηλικία των φυλακισμένων και διαπίστωσε ότι μέχρι τα 35 έτη η δυσαναλογία στο μορφωτικό επίπεδο έχει υψηλή και στατιστικά σημαντική επίδραση ενώ μετά τα 35 έτη αλλάζει άρδην αυτό το αποτέλεσμα και γίνεται μη στατιστικά σημαντική (Παναγιωτόπουλος 1990).

Ο Middleton (1998) ανέφερε ότι η αιτία του εγκλήματος είναι συχνά το κακό επίπεδο στην υγεία. Αυτό έγινε ιδιαίτερα αισθητό κατά την περίοδο μεταξύ του 1979 και του 1992 στο Ηνωμένο Βασίλειο που διευρύνθηκε το οικονομικό χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Η διεύρυνση αυτή της εισοδηματικής ανισότητας οδήγησε τις μη προνομιούχες ομάδες της κοινωνίας σε μια πτώση του προσδόκιμου ζωής ενώ για τις προνομιούχες ομάδες οδήγησε σε αύξηση του προσδόκιμου ζωής. Η πτώση του προσδόκιμου ζωής, μαζί με άλλους παράγοντες όπως η ανεργία, η κοινωνική στέρηση και η πτώση του εκπαιδευτικού επιπέδου οδήγησε σε μια αύξηση της εγκληματικότητας κατά 75% (το 1975 είχαν διαπραχθεί 3,5 εκατομμύρια εγκλήματα ενώ το 1993 διαπράχθηκαν 5,5 εκατομμύρια) (Middleton 1998).

2.3.2 Εγκληματικότητα και Οικονομική Ανισότητα

Στην σύγχρονη βιβλιογραφία έχει πραγματοποιηθεί ένας αξιόλογος αριθμός ερευνών τόσο στον τομέα της οικονομικής επιστήμης, της κοινωνικής επιστήμης και της εγκληματολογίας προκειμένου να αποδειχθεί αν υπάρχει είτε θετική είτε αρνητική συσχέτιση μεταξύ του εγκλήματος και της οικονομικής ανισότητας. Πολλές από τις έρευνες απέδειξαν ότι η οικονομική ανισότητα μέσω του δείκτη της εισοδηματικής ανισότητας επηρεάζει έντονα την εγκληματικότητα. Ο Kelly (2000) στην έρευνά του διαπίστωσε ότι όταν υπάρχει εισοδηματική ανισότητα τότε τα εγκλήματα που αφορούν τις επιθέσεις, τις ληστείες και το βίαιο έγκλημα αυξάνονται. Το 2002 ο Fajnzylber έφτασαν στο ίδιο συμπέρασμα με τον Kelly αλλά για τις ανθρωποκτονίες. Ο Nilsson (2004) διαπίστωσε μία ισχυρή συσχέτιση μεταξύ του συνόλου των εγκλημάτων και της εισοδηματικής ανισότητας. Οι έρευνες αυτές υποδηλώνουν ότι μία άνιση κατανομή των οικονομικών πόρων μπορεί να οδηγήσει σε εγκληματική δραστηριότητα. Ουσιαστικά οι άνθρωποι μπορεί να οδηγηθούν στην τέλεση εγκληματικής ενέργειας από την έλλειψη οικονομικών πόρων ή από την ανεπάρκειά τους σε σχέση με αυτό που μπορεί να θεωρούν οι ίδιοι ή η κοινωνία ως φυσιολογικό. Συνεπώς, λόγω αυτής της έλλειψης οικονομικών πόρων μεγάλος αριθμός μελετών έχει οδηγηθεί στο συμπέρασμα της ύπαρξης θετικής επίδρασης της οικονομικής ανισότητας στην εγκληματικότητα. (Patterson 1991; Kelly 2000; Fajnzylber et al. 2002; Nilsson 2004; Brush 2007; Choe 2008; Enamorado et al. 2016).

Το 2016 πραγματοποιήθηκε μελέτη από τον Enamorado et al. (2016) σχετικά με την εισοδηματική ανισότητα και το βίαιο έγκλημα στο Μεξικό. Έλαβε δεδομένα για περισσότερους από 2.000 δήμους στο Μεξικό και για μία περίοδο 20 ετών. Η έρευνα αποκάλυψε ότι αν στην περίοδο από το 2007 έως και το 2010 αυξηθεί η εισοδηματική ανισότητα δηλαδή, ο συντελεστής Gini τότε αυξάνεται ο αριθμός των ανθρωποκτονιών κατά 6 θανάτους ανά 100.000 κατοίκους. Ωστόσο, η αύξηση στα εγκλήματα είναι μεγαλύτερη αν αναλογιστούμε και τους άλλους τύπους εγκλημάτων και αυτό σύμφωνα με την έρευνα μεταφράζεται σε αύξηση 36% ανά 100.000 των βίαιων εγκλημάτων. Επιπλέον, δεν ευθύνεται μόνο η

εισοδηματική ανισότητα για αυτή την αύξηση, μεγάλο μέρος της αύξησης αυτής έχουν και τα υψηλότερα ενοίκια που ωθούν τους κατοίκους στην τέλεση αξιόποινων πράξεων προκειμένου να εξασφαλίσουν το δικαίωμα για μία αξιοπρεπή στέγη (Enamorado et al. 2016).

Ο Choe το 2008 προσπάθησε να αναλύσει την επίδραση που έχουν η εισοδηματική ανισότητα και η φτώχεια πάνω στο έγκλημα. Συγκεκριμένα προσπάθησε να αναλύσει την επίδρασή τους σε επτά διαφορετικές κατηγορίες εγκλήματος όπως την δολοφονία, το βιασμό, την ληστεία, την επίθεση, τη βία και εγκλήματα κατά τις ιδιοκτησίας. Αφού έλαβε και εξέτασε δεδομένα από περισσότερες από 50 πολιτείες από το 1995 έως και το 2004 και όρισε ως εξαρτημένη μεταβλητή το έγκλημα και σαν ανεξάρτητες μεταβλητές τον συντελεστή Gini, το ποσοστό της φτώχειας, το ποσοστό της εκπαίδευσης καθώς και το ποσοστό ανεργίας. Τα αποτελέσματα τις έρευνας απέδειξαν ότι τα βίαια εγκλήματα στο σύνολό τους όπως και τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, όπως για παράδειγμα οι διαρρήξεις αυξήθηκαν και εμφάνισαν ισχυρή στατιστική σημαντικότητα. Μάλιστα ισχυρή επίδραση εμφάνισε ο δείκτης της φτώχειας στο ποσοστό των εγκλημάτων και συγκεκριμένα στα εγκλήματα των κλοπών και των διαρρήξεων. Ωστόσο, μεταξύ του συντελεστή Gini και των εγκλημάτων του βιασμού και της κλοπής δεν υπήρχε στατιστική σημαντικότητα (Choe 2008).

Το 2009 ο Baharom και ο Habibullah πραγματοποίησε μία έρευνα προκειμένου να εξετάσει την αιτιότητα μεταξύ της εγκληματικότητας και της εισοδηματικής ανισότητας στην Μαλαισία από το 1973 έως και το 2003. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι αν και η μελέτη δεν βρήκε κάποια στατιστική σημαντικότητα σε μια συνολική εικόνα, αλλά βρήκε στατιστική σημαντικότητα σε επιμέρους κατηγορίες εγκλημάτων. Η εισοδηματική ανισότητα δεν επηρεάζει τις κατηγορίες του εγκλήματος που σχετίζονται με το βίαιο έγκλημα, την κλοπή, την διάρρηξη και το έγκλημα περιουσίας αλλά σχετίζεται με τα υπόλοιπα εγκλήματα. Ωστόσο, όπως επισημαίνουν οι μελετητές, οι κυβερνήσεις των κρατών πρέπει να σταματήσουν να στοχοποιούν μόνο την εισοδηματική ανισότητα για την εγκληματικότητα και να βρε άλλους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες που θα εξηγήσουν καλύτερα το έγκλημα (Baharom & Habibullah 2009).

Αρκετά μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η έρευνα του Chintrakarn και του Herzer (2012), οι οποίοι εξέτασαν την επίδραση της εισοδηματικής ανισότητας στο σύνολο της βίαιης εγκληματικότητας. Τα αποτελέσματα που εμφάνισαν είναι σημαντικά αφού ουσιαστικά ανατρέπουν την σύγχρονη βιβλιογραφία γύρω από το ζήτημα αφού βρήκαν μια αρνητική σχέση μεταξύ τους άρα μία αρνητική επίδραση. Μάλιστα, η στατιστική ανάλυση απέδειξε ότι μία αύξηση κατά 1% στο εισόδημα της πιο προνομιούχας ομάδας μέσα στο κοινωνικό σύνολο έχει ως αποτέλεσμα την μείωση του ποσοστού βίαιου εγκλήματος κατά 0,989%. Αυτό το αποτέλεσμα οι συγγραφείς της μελέτης το αποδίδουν στην αύξηση των μέτρων ασφαλείας από την προνομιούχα κοινωνική τάξη που κάνει τον λόγο κόστους οφέλους των παραβατών του νόμου να είναι ασύμφορος (Chintrakarn & Herzer 2012).

3. Ανάλυση Δεδομένων

3.1 Δεδομένα

Τα στατιστικά δεδομένα που θα χρησιμοποιήσουμε στην παρούσα εργασία έχουν συλλεχθεί από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ 2022) και από την Παγκόσμια Τράπεζα (WBO 2022). Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ (2022a) είναι ο συντελεστής Gini, ο δείκτης φτώχειας και το σύνολο των δεδομένων που συλλέχθηκαν από την ΕΛΣΤΑΤ (2022b) ο δείκτης εκπαίδευσης που είναι το σύνολο των μαθητών που αποφοίτησαν από τα ελληνικά λύκεια (δημόσια, ιδιωτικά και επαγγελματικά) και το σύνολο των διαπραχθέντων εγκλημάτων. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από την Παγκόσμια Τράπεζα είναι τα δεδομένα για το προσδόκιμο ζωής. Ο λόγος για τον οποίο και συλλέχθηκαν από διαφορετική πηγή τα εν λόγω δεδομένα είναι διότι τα συγκεκριμένα δεδομένα δεν υπήρχαν στην ΕΛΣΤΑΤ. Όλα τα δεδομένα μας αφορούν την χρονική περίοδο από το 2011 έως και το 2020, εκτός ωστόσο από το σύνολο των διαπραχθέντων εγκλημάτων που τα δεδομένα ήταν διαθέσιμα μέχρι και το έτος 2019 και τα στοιχεία για το 2020 αναμένετε να ανακοινωθούν τον μήνα Νοέμβριο του 2022. Ωστόσο, εισάγοντας στο SPSS τις τιμές τις οποίες γνωρίζαμε από το 2011 και έπειτα διότι το 2011 άλλαξε η νομοθεσία και κάποια πλημμελήματα μετατράπηκαν σε πταίσματα, καταφέραμε να κάνουμε μια εκτίμηση σχετικά με το σύνολο των εγκλημάτων για το 2020 με τη μέθοδο replace missing values που προσφέρει το στατιστικό πρόγραμμα SPSS .

3.2 Μεθοδολογία

Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήσαμε το στατιστικό πρόγραμμα SPSS στο οποίο και πραγματοποιήσαμε πρώτα την συσχέτιση και ακολούθως πραγματοποιήσαμε την μέθοδο της γραμμικής παλινδρόμησης. Στην μέθοδο της Pearson συσχέτισης, συσχέτισαμε μία εξαρτημένη μεταβλητή με μία ανεξάρτητη. Οι μεταβλητές μας λαμβάνουν τιμές μεταξύ του -1, του 0 και του +1. Οι τιμές που πλησιάζουν το -1 σημαίνει ότι υπάρχει μία αρνητική σχέση, η τιμές που προσεγγίζουν το +1 σημαίνει ότι εμφανίζουν θετική σχέση. Μία τιμή όσο πιο κοντά στα άκρα είναι σημαίνει και ισχυρή συσχέτιση αντίθετα τιμές κοντά στο 0 υποδηλώνουν ασθενής συσχετίσεις.

Ακολούθως, πραγματοποιήσαμε απλή γραμμική παλινδρόμηση προκειμένου να εξάγουμε ένα μοντέλο πρόβλεψης με βάση την εξαρτημένη και τις ανεξάρτητες μεταβλητές της έρευνας. Στο προβλεπτικό μοντέλο της παρούσας εργασίας που εξαρτημένη μεταβλητή Y είναι η εγκληματικότητα και σαν ανεξάρτητες μεταβλητές X έχουμε ορίσει τον συντελεστή Gini, το δείκτη φτώχειας, το σύνολο των αποφοίτων και το προσδόκιμο ζωής (Δαφέρμος 2011).

3.3 Ανάλυση δεδομένων

3.3.1 Συντελεστής Gini και Εγκλήματα

Πίνακας 1

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	205247,80	12005,818	10
GINI	33,330	1,3081	10

Σύμφωνα με την ανάλυση της συσχέτισης που εμφανίζεται στον πίνακα 1.1 Correlations, ο συντελεστής Gini παίρνει την τιμή $-0,785$. Η τιμή αυτή υποδηλώνει ότι ο συντελεστής Gini και η συνολική εγκληματικότητα εμφανίζουν μία υψηλή και ισχυρή αρνητική συσχέτιση και αυτό έχει ως αποτέλεσμα όσο αυξάνεται η εισοδηματική ανισότητα ο δείκτης του συνολικού εγκλήματος να μειώνεται.

Πίνακας 1.1

Correlations			
		ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	GINI
Pearson Correlation	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	1,000	-,785
	GINI	-,785	1,000
Sig. (1-tailed)	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	.	,004
	GINI	,004	.
N	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	10	10
	GINI	10	10

Ακολούθως, εμφανίζεται η ανάλυση παλινδρόμησης στον πίνακα 1.2 Model Summary με τον συντελεστή συσχέτισης R να μας υποδηλώνει την συσχέτιση των δύο μεταβλητών μας χωρίς ωστόσο να μας εμφανίζεται αν η οποιαδήποτε συσχέτιση είναι θετική ή αρνητική. Αυτό μας το δηλώνει η ανάλυση συσχέτισης στον πίνακα Correlations που όπως και αποδείχθηκε είναι αρνητική. Ο συντελεστής μεταβλητότητας R Squared είναι ένα μέτρο που αντιπροσωπεύει το ποσοστό της διακύμανσης για μία εξαρτημένη μεταβλητή που εξηγείτε από τις ανεξάρτητες μεταβλητές σε μια παλινδρόμηση. Ουσιαστικά το R Squared μας εξηγεί τον βαθμό που μια μεταβλητή εξηγεί μία άλλη μεταβλητή. Στην συγκεκριμένη ανάλυση μας υποδηλώνει ότι το ποσοστό της εξαρτημένης μεταβλητής που ερμηνεύεται από την ανεξάρτητη μεταβλητή και είναι ίσο με 61,6%. Συνεπώς, στο μοντέλο μας μόνο το 61,6% εξηγεί την μεταβλητότητα της εγκληματικότητας και το υπόλοιπο 38,4% που δεν μπορεί να εξηγηθεί συμπεραίνουμε ότι οφείλεται σε άλλους παράγοντας εκτός του μοντέλου.

Πίνακας 1.2

Model Summary ^b				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,785 ^a	,616	,569	7885,893
a. Predictors: (Constant), GINI				
b. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ				

Στην συνέχεια της ανάλυσης παρατηρούμαι από τον πίνακα 1.3 ANOVA κατά πόσο το μοντέλο συνολικά μπορεί να συνεισφέρει στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας. Το μοντέλο μας είναι με διάστημα εμπιστοσύνης 95% συνεπώς έχουμε $\alpha = 5\%$ και η μηδενική υπόθεσή μας από τον έλεγχο ANOVA στην παλινδρόμηση είναι να έχουμε τουλάχιστον έναν από τους δύο προσδιοριστικούς παράγοντες ίσο με μηδέν και αυτό σημαίνει ότι το μοντέλο μας δεν έχει καμία προβλεπτική ικανότητα για την εγκληματικότητα. Ωστόσο, το Significance (Sig) είναι ίσο με 0,007 συνεπώς, η μηδενική μας υπόθεση απορρίπτεται και θεωρείται ότι το μοντέλο μας έχει προβλεπτική ικανότητα.

Πίνακας 1.3

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	799758443,729	1	799758443,729	12,860	,007 ^b
	Residual	497498523,871	8	62187315,484		
	Total	1297256967,600	9			
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						
b. Predictors: (Constant), GINI						

Τέλος, για να προβλέψουμε την εγκληματικότητα με την βοήθεια του συντελεστή Gini χρησιμοποιούμε τα δεδομένα από τον πίνακα 1.4 Coefficients. Ο δείκτης οικονομικής ανισότητας λαμβάνει την τιμή - 7,20 συνεπώς, μπορούμε να πούμε ότι όταν η οικονομική ανισότητα αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να μειωθεί κατά 7,20 όταν όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Επιπλέον, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στην περίπτωση που η εισοδηματική ανισότητα γίνει ίση με το μηδέν τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να λάβει τιμή ίση με 445.429,697. Καθώς το Sig σε αυτόν το πίνακα είναι ίσο με 0,007 και θεωρείται πως το εύρημα είναι στατιστικά σημαντικό τόσο για την εξαρτημένη όσο και για την ανεξάρτητη μεταβλητή.

Πίνακας 1.4

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Sig.
	B	Std. Error	Beta	t	

1	(Constant)	445429,697	67021,261		6,646	,000
	GINI	-7206,178	2009,446	-,785	-3,586	,007
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						

3.3.2 Δείκτης Φτώχειας και Εγκλήματα

Πίνακας 2

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	205247,80	12005,818	10
ΦΤΩΧΕΙΑ	3586050,00	318174,754	10

Σύμφωνα με την ανάλυση της συσχέτισης που εμφανίζεται στον πίνακα 2.1 Correlations, ο δείκτης φτώχειας που είναι το σύνολο των ατόμων σε κίνδυνο φτώχειας, παίρνει την τιμή -0,647. Η τιμή αυτή υποδηλώνει ότι ο δείκτης φτώχειας και η συνολική εγκληματικότητα εμφανίζουν μία μέτρια και ισχυρή αρνητική συσχέτιση και αυτό έχει ως αποτέλεσμα όσο αυξάνεται η συνολική φτώχεια ο δείκτης του συνολικού εγκλήματος να μειώνεται.

Πίνακας 2.1

Correlations			
		ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	ΦΤΩΧΕΙΑ
Pearson Correlation	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	1,000	-,647
	ΦΤΩΧΕΙΑ	-,647	1,000
Sig. (1-tailed)	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	.	,022
	ΦΤΩΧΕΙΑ	,022	.
N	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	10	10
	ΦΤΩΧΕΙΑ	10	10

Ακολούθως, εμφανίζεται η ανάλυση παλινδρόμησης στον πίνακα 2.2 Model Summary με τον συντελεστή συσχέτισης R να μας υποδηλώνει την συσχέτιση των δύο μεταβλητών και από την ανάλυση συσχέτισης στον πίνακα Correlations διακρίνεται ότι είναι αρνητική. Ο συντελεστής μεταβλητότητας R Squared στην συγκεκριμένη ανάλυση μας δείχνει το ποσοστό των εγκλημάτων που είναι η εξαρτημένη μεταβλητή μας που ερμηνεύεται από τον δείκτη της φτώχειας που είναι η ανεξάρτητη μεταβλητή και είναι ίσο με 41,8%. Συνεπώς, στο μοντέλο μας μόνο το 41,8% εξηγεί την μεταβλητότητα της εγκληματικότητας και το υπόλοιπο 58,2% που δεν μπορεί να εξηγηθεί συμπεραίνουμε ότι οφείλεται σε άλλους παράγοντες εκτός του μοντέλου.

Πίνακας 2.2

Model Summary ^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,647 ^a	,418	,345	9714,941
a. Predictors: (Constant), ΦΤΩΧΕΙΑ				
b. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ				

Στην συνέχεια της ανάλυσης παρατηρούμαι από τον πίνακα 2.3 ANOVA κατά πόσο το μοντέλο συνολικά μπορεί να συνεισφέρει στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας. Το μοντέλο μας είναι με διάστημα εμπιστοσύνης 95% συνεπώς έχουμε $\alpha = 5\%$ και η μηδενική υπόθεσή μας από τον έλεγχο ANOVA στην παλινδρόμηση είναι να έχουμε τουλάχιστον έναν από τους δύο προσδιοριστικούς παράγοντες ίσο με μηδέν και αυτό σημαίνει ότι το μοντέλο μας δεν έχει καμία προβλεπτική ικανότητα για την εγκληματικότητα. Ωστόσο, το Significance (Sig) είναι ίσο με 0,043 συνεπώς, η μηδενική μας υπόθεση απορρίπτεται και θεωρείται ότι το μοντέλο μας έχει προβλεπτική ικανότητα αφού το Sig είναι μικρότερο από 0,05.

Πίνακας 2.3

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	542216374,923	1	542216374,923	5,745	,043 ^b
	Residual	755040592,677	8	94380074,085		
	Total	1297256967,600	9			
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						
b. Predictors: (Constant), ΦΤΩΧΕΙΑ						

Τέλος, για να προβλέψουμε την εγκληματικότητα με την βοήθεια του δείκτη της φτώχειας χρησιμοποιούμε τα δεδομένα από τον πίνακα 2.4 Coefficients. Ο δείκτης φτώχειας λαμβάνει την τιμή -0,24 συνεπώς, μπορούμε να πούμε ότι όταν η οικονομική ανισότητα αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να μειωθεί κατά 0,24 όταν όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Επιπλέον, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στην περίπτωση που ο δείκτης φτώχειας γίνει ίσος με το μηδέν τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να λάβει τιμή ίση με 292.729,192. Καθώς το Sig σε αυτόν το πίνακα είναι ίσο με 0,043 θεωρείται πως το εύρημα είναι στατιστικά σημαντικό τόσο για την εξαρτημένη όσο και για την ανεξάρτητη μεταβλητή.

Πίνακας 2.4

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	292729,192	36627,105		7,992	,000
	ΦΤΩΧΕΙΑ	-,024	,010	-,647	-2,397	,043

a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

3.3.3 Δείκτης Υγείας και Εγκλήματα

Πίνακας 3

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	205247,80	12005,818	10
ΥΓΕΙΑ	81,23610	,347650	10

Σύμφωνα με την ανάλυση της συσχέτισης που εμφανίζεται στον πίνακα 3.1 Correlations, ο δείκτης υγείας λαμβάνει υπόψιν του το προσδόκιμο ζωής στο σύνολο του πληθυσμού, παίρνει την τιμή 0,475. Η τιμή αυτή υποδηλώνει ότι ο δείκτης υγείας και η συνολική εγκληματικότητα εμφανίζουν μία μέτρια και θετική συσχέτιση και αυτό έχει ως αποτέλεσμα όσο αυξάνεται το προσδόκιμο υγείας ο δείκτης του συνολικού εγκλήματος να αυξάνεται. Πίνακας 3.1

Πίνακας 3.1

Correlations			
		ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	ΥΓΕΙΑ
Pearson Correlation	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	1,000	,475
	ΥΓΕΙΑ	,475	1,000
Sig. (1-tailed)	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	.	,083
	ΥΓΕΙΑ	,083	.
N	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	10	10
	ΥΓΕΙΑ	10	10

Ακολούθως, εμφανίζεται η ανάλυση παλινδρόμησης στον πίνακα 3.2 Model Summary με τον συντελεστή συσχέτισης R να μας υποδηλώνει την συσχέτιση των δύο μεταβλητών και από την ανάλυση συσχέτισης στον πίνακα Correlations διακρίνεται ότι είναι θετική. Ο συντελεστής μεταβλητότητας R Squared στην συγκεκριμένη ανάλυση μας δείχνει το ποσοστό των εγκλημάτων που είναι η εξαρτημένη μεταβλητή μας που ερμηνεύεται από τον δείκτη της υγείας που είναι η ανεξάρτητη μεταβλητή και είναι ίσο με 22,5%. Συνεπώς, στο μοντέλο μας μόνο το 22,5% εξηγεί την μεταβλητότητα της εγκληματικότητας και το υπόλοιπο 77,5% που δεν μπορεί να εξηγηθεί συμπεραίνουμε ότι οφείλεται σε άλλους παράγοντας εκτός του μοντέλου.

Πίνακας 3.2

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,475 ^a	,225	,129	11206,750
a. Predictors: (Constant), ΥΓΕΙΑ				
b. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ				

Στην συνέχεια της ανάλυσης παρατηρούμαι από τον πίνακα 3.3 ANOVA κατά πόσο το μοντέλο συνολικά μπορεί να συνεισφέρει στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας. Το μοντέλο μας είναι με διάστημα εμπιστοσύνης 95% συνεπώς έχουμε $\alpha = 5\%$ και η μηδενική υπόθεσή μας από τον έλεγχο ANOVA στην παλινδρόμηση είναι να έχουμε τουλάχιστον έναν από τους δύο προσδιοριστικούς παράγοντες ίσο με μηδέν και αυτό σημαίνει ότι το μοντέλο μας δεν έχει καμία προβλεπτική ικανότητα για την εγκληματικότητα. Ωστόσο, το Significance (Sig) είναι ίσο με 0,165 συνεπώς, η μηδενική μας υπόθεση δεν απορρίπτεται και θεωρείται ότι το μοντέλο μας δεν έχει προβλεπτική ικανότητα αφού το Sig είναι μεγαλύτερο από 0,05.

Πίνακας 3.3

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	292527012,112	1	292527012,112	2,329	,165 ^b
	Residual	1004729955,488	8	125591244,436		
	Total	1297256967,600	9			
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						
b. Predictors: (Constant), ΥΓΕΙΑ						

Τέλος, για να προβλέψουμε την εγκληματικότητα με την βοήθεια του δείκτη της υγείας χρησιμοποιούμε τα δεδομένα από τον πίνακα 3.4 Coefficients. Ο δείκτης υγείας λαμβάνει την τιμή 1,63 συνεπώς, μπορούμε να πούμε ότι όταν το προσδόκιμο υγείας αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να αυξηθεί κατά 1,63 όταν όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Επιπλέον, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στην περίπτωση που ο δείκτης φτώχειας γίνει ίσος με το μηδέν τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να λάβει τιμή ίση με - 1.126.950,548. Καθώς το Sig σε αυτόν το πίνακα είναι ίσο με 0,165 θεωρείται πως το εύρημα είναι μη στατιστικά σημαντικό τόσο για την εξαρτημένη όσο και για την ανεξάρτητη μεταβλητή.

Πίνακας 3.4

Coefficients ^a					
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		

1	(Constant)	-1126950,548	872909,388		-1,291	,233
	ΥΓΕΙΑ	16399,093	10745,250	,475	1,526	,165
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						

3.3.4 Δείκτης Εκπαίδευσης και Εγκλήματα

Πίνακας 4

Descriptive Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	205247,80	12005,818	10
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	108798,70	5293,081	10

Σύμφωνα με την ανάλυση της συσχέτισης που εμφανίζεται στον πίνακα 4.1 Correlations, ο δείκτης εκπαίδευσης λαμβάνει υπόψιν το σύνολο των αποφοίτων μαθητών από τα ελληνικά λύκεια (Γενικά Λύκεια και Επαγγελματικά Λύκεια), παίρνει την τιμή -0,77. Η τιμή αυτή υποδηλώνει ότι ο δείκτης εκπαίδευσης και η συνολική εγκληματικότητα εμφανίζουν μία υψηλή και ισχυρή αρνητική συσχέτιση και αυτό έχει ως αποτέλεσμα όσο αυξάνεται ο αριθμός των αποφοίτων ο δείκτης του συνολικού εγκλήματος να μειώνεται.

Πίνακας 4.1

Correlations			
		ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Pearson Correlation	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	1,000	-,770
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	-,770	1,000
Sig. (1-tailed)	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	.	,005
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	,005	.
N	ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	10	10
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	10	10

Ακολούθως, εμφανίζεται η ανάλυση παλινδρόμησης στον πίνακα 4.2 Model Summary με τον συντελεστή συσχέτισης R να μας υποδηλώνει την συσχέτιση των δύο μεταβλητών και από την ανάλυση συσχέτισης στον πίνακα Correlations διακρίνεται ότι είναι αρνητική. Ο συντελεστής μεταβλητότητας R Squared στην συγκεκριμένη ανάλυση μας δείχνει το ποσοστό των εγκλημάτων που είναι η εξαρτημένη μεταβλητή μας που ερμηνεύεται από τον δείκτη της υγείας που είναι η ανεξάρτητη μεταβλητή και είναι ίσο με 59,3%. Συνεπώς, στο μοντέλο μας μόνο το 59,3% εξηγεί την μεταβλητότητα της εγκληματικότητας και το υπόλοιπο 40,7% που δεν μπορεί να εξηγηθεί συμπεραίνουμε ότι οφείλεται σε άλλους παράγοντας εκτός του μοντέλου.

Πίνακας 4.2

Model Summary ^b				
Model	R	R Square	Adjusted Square	RStd. Error of the Estimate
1	,770 ^a	,593	,542	8125,044
a. Predictors: (Constant), ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ				
b. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ				

Στην συνέχεια της ανάλυσης παρατηρούμαι από τον πίνακα 4.3 ANOVA κατά πόσο το μοντέλο συνολικά μπορεί να συνεισφέρει στην πρόβλεψη της εγκληματικότητας. Το μοντέλο μας είναι με διάστημα εμπιστοσύνης 95% συνεπώς έχουμε $\alpha = 5\%$ και η μηδενική υπόθεσή μας από τον έλεγχο ANOVA στην παλινδρόμηση είναι να έχουμε τουλάχιστον έναν από τους δύο προσδιοριστικούς παράγοντες ίσο με μηδέν και αυτό σημαίνει ότι το μοντέλο μας δεν έχει καμία προβλεπτική ικανότητα για την εγκληματικότητα. Ωστόσο, το Significance (Sig) είναι ίσο με 0,009 συνεπώς, η μηδενική μας υπόθεση απορρίπτεται και θεωρείται ότι το μοντέλο μας έχει προβλεπτική ικανότητα αφού το Sig είναι μικρότερο από 0,05.

Πίνακας 4.3

ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	769126306,902	1	769126306,902	11,651	,009 ^b
	Residual	528130660,698	8	66016332,587		
	Total	1297256967,600	9			
a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ						
b. Predictors: (Constant), ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ						

Τέλος, για να προβλέψουμε την εγκληματικότητα με την βοήθεια του δείκτη της εκπαίδευσης χρησιμοποιούμε τα δεδομένα από τον πίνακα 4.4 Coefficients. Ο δείκτης εκπαίδευσης λαμβάνει την τιμή -1,74 συνεπώς, μπορούμε να πούμε ότι όταν ο αριθμός των αποφοίτων αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να μειωθεί κατά 1,74 όταν όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες παραμένουν σταθεροί. Επιπλέον, μπορούμε να υποθέσουμε ότι στην περίπτωση που ο δείκτης της εκπαίδευσης γίνει ίσος με το μηδέν τότε η εγκληματικότητα αναμένεται να λάβει τιμή ίση με 395.264,921. Καθώς το Sig σε αυτόν το πίνακα είναι ίσο με 0,009 και θεωρείται πως το εύρημα είναι στατιστικά σημαντικό τόσο για την εξαρτημένη όσο και για την ανεξάρτητη μεταβλητή.

Πίνακας 4.4

Coefficients ^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	395264,921	55729,053		7,093	,000
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	-1,747	,512	-,770	-3,413	,009

a. Dependent Variable: ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

4. Συζήτηση Ευρημάτων

Παρατηρώντας τα αποτελέσματα την ανάλυσης δεδομένων της παρούσας έρευνας μπορούμε να διακρίνουμε ότι όλες οι ανεξάρτητες μεταβλητές μας μπορούν να επηρεάσουν το σύνολο των ετήσιων διαπραχθέντων εγκλημάτων στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα μπορούμε να διακρίνουμε ότι οι μεταβλητές οι οποίες μειώνουν τα ποσοστά της εγκληματικότητας είναι η εισοδηματική ανισότητα (συντελεστής Gini), η φτώχεια και η εκπαίδευση. Ωστόσο, το παράδοξο των αποτελεσμάτων προκύπτει από το δείκτη της υγείας που είναι το προσδόκιμο ζωής. Παράδοξο, διότι η υγεία αντί να μειώνει τον αριθμό των εγκλημάτων τον αυξάνει.

Η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ της εισοδηματικής ανισότητας και των εγκλημάτων απέδειξε την ισχυρή αρνητική συσχέτιση που έχουν μεταξύ τους οι δύο μεταβλητές στην περίπτωση της Ελλάδας. Συνεπώς, αποδείχθηκε ότι όσο αυξάνεται η εισοδηματική ανισότητα το σύνολο των εγκλημάτων μειώνεται. Ο Rufraucos και ο Power (2013) στην έρευνά τους υποστήριξαν ότι η εισοδηματική ανισότητα και τα εγκλήματα παρουσιάζουν ισχυρή συσχέτιση η οποία ανάλογα με το είδος εγκλήματος που μελετάς μπορεί να παρουσιάζεται ως θετική ή και ως αρνητική. Συγκεκριμένα, βρήκαν θετική και ισχυρή συσχέτιση του συντελεστή Gini με τα εγκλήματα που αφορούν την ιδιοκτησία όπως είναι οι κλοπές και οι διαρρήξεις αλλά, όσον αφορά τα υπόλοιπα εγκλήματα όπως τις δολοφονίες και τους βιασμούς βρήκαν μία αρνητική συσχέτιση. Και αυτό συμβαίνει διότι οι μη προνομιούχες ομάδες της κοινωνίας αναγκάζονται να διαπράξουν αυτά, τα συγκεκριμένου τύπου εγκλήματα προκειμένου να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες (Brush 2007; Rufraucos & Power 2013).

Ωστόσο, ο Chintrakarn και ο Herzer (2012) απέδειξαν την αρνητική σχέση των μεταβλητών διότι οι προνομιούχες ομάδες τις κοινωνίας προκειμένου να μην θυματοποιηθούν λαμβάνουν μέτρα για την αποτροπή κάποιου πιθανού εγκλήματος κατά της ιδιοκτησίας σου αυξάνοντας τα μέτρα προστασίας τους όπως, οι υψηλοί φράκτες, κάμερες ακόμα και την μετακίνησή τους σε πιο αραιοκατοικημένες περιοχές. Ο Levitt (2004) εμφάνισε διαφορετικές αιτίες που η εισοδηματική ανισότητα οδηγεί στην μείωση της εγκληματικότητας. Συγκεκριμένα, στην μελέτη του υποστήριξε πως οι παράγοντες για τους οποίους το έγκλημα μειώνεται, παρά την αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας είναι η αύξηση της αστυνόμευσης που σταθερά αυξανόταν, αυξάνεται και θα αυξηθεί και τα επόμενα χρόνια, η αύξηση των ποινών που επιβάλλεται στα μέλη της κοινωνίας που πραγματοποιούν αξιόποινες πράξεις, η μείωση της χρήσης σκληρών ναρκωτικών και η νομιμοποίηση των αμβλώσεων (Levitt 2004; Chintrakarn & Herzer 2012).

Συνεπώς, μπορούμε να πούμε ότι η εισοδηματική ανισότητα όταν αυξάνεται έχει την δυνατότητα να μειώσει τον συνολικό αριθμό των εγκλημάτων. Αυτό δεν σημαίνει ότι μειώνει και όλους τους τύπους της εγκληματικότητας. Ο Messner και ο Tardiff (1986) απέδειξαν ότι η αύξηση της εισοδηματικής ανισότητας μειώνει δραματικά τα ποσοστά ανθρωποκτονιών αλλά αυξάνει τα ποσοστά των διαρρήξεων και των κλοπών. Τα συγκεκριμένα αποτελέσματα επιβεβαιώνονται και από τον Brzezinski (2013), ο οποίος οδηγήθηκε στο αποτέλεσμα ότι η εισοδηματική ανισότητα συνδέεται αρνητικά με την εγκληματικότητα. Συγκεκριμένα, υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση του συντελεστή Gini και των βίαιων εγκλημάτων, των βιασμών, των δολοφονιών και των ληστειών. Ωστόσο, ακόμα και το στα εγκλήματα που σχετίζονται με την περιουσία, όπως οι διαρρήξεις και οι κλοπές δεν παρουσιάζουν στατιστική σημαντικότητα (Messner & Tardiff 1986; Brzezinski 2013).

Από την ανάλυση που πραγματοποιήσαμε μπορέσαμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι η φτώχεια και τα εγκλήματα παρουσιάζουν μία ισχυρή αρνητική συσχέτιση στην περίπτωση της Ελλάδας, δηλαδή όσο αυξάνεται ο δείκτης της φτώχειας μειώνεται ο δείκτης των συνολικών διαπραχθέντων εγκλημάτων. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί διότι η φτώχεια και η εγκληματικότητα παρουσιάζουν αρνητική συσχέτιση ή και καθόλου συσχέτιση όταν μελετάμε χώρες που ο θεσμός της οικογένειας και της θρησκείας είναι ισχυρός. Ουσιαστικά οι οικογένεια και η θρησκεία βοηθούν το άτομο από το να μεταकुλήσει σε παραβατικές συμπεριφορές. Είτε σε περίπτωση που το άτομο εμφανίσει αποκλίνουσα παραβατική συμπεριφορά μέσω αυτόν τον θεσμών το βοηθούν προκειμένου να ξεφύγει από την κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει (Antonaccio et al. 2010). Ένας ακόμα λόγος που η φτώχεια μειώνει την εγκληματικότητα είναι διότι επειδή οι άνθρωποι έχουν περιέλθει σε αυτή την κατάσταση φοβούμενη η πολιτεία για έκρηξη του εγκλήματος, αυξάνουν την αστυνόμευση των περιοχών αυτών. Συνεπώς, με την αύξηση της αστυνόμευσης καθίσταται ένα αρκετά δύσκολο και αρκετά επίφοβο εγχείρημα η τέλη κάποιου αδικήματος (Western et al. 2003; Antonaccio et al. 2010).

Μεταγενέστερη μελέτη έχει αποδείξει ότι όταν υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση των φτωχότερων κοινωνικών στρωμάτων σε μία περιοχή δεν οδηγεί σε αύξηση των κινήτρων για παραβατική συμπεριφορά ούτε εμφανίζει την τάση για τέλεση εγκλημάτων. Αυτό, μπορεί να εξηγηθεί διότι σε περιοχές με μεγάλη συγκέντρωση φτωχών ατόμων υπάρχουν λιγότερα ελκυστικά θύματα για τους παραβάτες. Επιπλέον, άλλος ένας παράγοντας είναι η έλλειψη ειδών πολυτελείας λόγω μειωμένης αγοραστικής δύναμης (Pare & Felson 2014, Sharkey et al. 2017).

Σε καταστάσεις έντονης φτώχειας σε πολλές περιπτώσεις προκειμένου να μειώσουν τα λειτουργικά τους έξοδα οι άνθρωποι και ιδιαίτερα οι νέοι, τείνουν να επιστρέφουν στην πατρική τους κατοικία. Η συγκέντρωση των ατόμων σε μία οικία αυξάνει τις πιθανότητες για την ύπαρξη τουλάχιστον ενός ατόμου το οποίο δεν εργάζεται και βρίσκεται υπό το καθεστώς ανεργίας. Ουσιαστικά το άτομο αυτό λαμβάνει τον ρόλο του προστάτη της ιδιοκτησίας και των πραγμάτων που βρίσκονται εντός αυτής (Weatherburn & Schnepel 2015).

Από την ανάλυση που πραγματοποιήσαμε μπορέσαμε να εξάγουμε το συμπέρασμα ότι η εκπαίδευση και τα εγκλήματα παρουσιάζουν μία ισχυρή αρνητική συσχέτιση στην περίπτωση της Ελλάδας, δηλαδή όσο αυξάνεται ο δείκτης εκπαίδευσης μειώνονται τα συνολικά εγκλήματα που διαπράττονται. Ο Jonck et. Al. (2015) απέδειξε ότι η καλύτερη και περισσότερη σε έτη εκπαίδευση σχετίζεται άμεσα με τα ποσοστά των διαπραχθέντων εγκλημάτων. Το εκπαιδευτικό σύστημα κάθε χώρας παίζει καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωση ατόμων και συμπεριφορών σύμφωνα με τα κρατικά πρότυπα. Συγκεκριμένα, απέδειξε ότι η εκπαίδευση μείωσε σημαντικά την πιθανότητα για τέλεση βίαιων εγκλημάτων, εγκλημάτων επαφής και εγκλημάτων κατά ιδιοκτησιών. Ωστόσο, ένα ακόμα αποτέλεσμα που είχε η έρευνα είναι ότι η υψηλότερη εκπαίδευση αυξάνει την πιθανότητα τέλεσης οικονομικών εγκλημάτων όπως οι φορολογικές απάτες. Αυτή η αύξηση όμως είναι κατά πολύ μικρότερη από την μείωση των άλλων τύπου εγκληματικότητας (Jonck et. al. 2015).

Μεταγενέστερη έρευνα από τον Bennett (2018) απέδειξε και αυτή με την σειρά της ότι η εκπαίδευση μειώνει την εγκληματικότητα και αυτό ισχύει για όλα τα έτη φοίτησης και για όλου του τύπου εκπαιδευτικές μονάδες. Τα αποτελέσματα της μελέτης επιβεβαίωσαν και αυτά την διεθνή βιβλιογραφία για την αρνητική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών μας. Συγκεκριμένα, όσο αυξάνονται τα έτη φοίτησης μειώνεται η εγκληματικότητα και η μεγαλύτερη μείωση των διαπραχθέντων

εγκλημάτων που σχετίζονται με την βία, την περιουσία και εγκλήματα που λαμβάνουν την μεγαλύτερη ποινή εμφανίζεται όταν το άτομο έχει ολοκλήρωση την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Bennett 2018).

Ο Gleditsch et al (2021) στην έρευνά του τόνισε διαφορετικά στοιχεία για τον λόγο που η εκπαίδευση μειώνει την εγκληματικότητα. Οι εκπαιδευτικές πολιτικές που ακολουθεί κάθε κράτος μπορεί να επιφέρει σημαντικά αποτελέσματα για την αύξηση της προσβασιμότητας των νέων ανθρώπων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Επιπλέον, η εκπαίδευση επιφέρει και ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου. Με την ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου τα άτομα είναι πιο εύκολο να απασχοληθούν σε μία εργασία μακριά από παράνομες δραστηριότητες. Τέλος, καλύτερη εκπαίδευση σημαίνει ότι το άτομο θα έχει την δυνατότητα να καλύψει τις βασικές ανάγκες του χωρίς να καταφεύγει σε κλοπές, ληστείες και πώληση ναρκωτικών ουσιών καθώς δεν θα νιώθει αποκομμένος από την κοινωνία (Gleditsch et al. 2021).

Στην ανάλυση που πραγματοποιήθηκε μεταξύ του δείκτη υγείας και των συνολικών εγκλημάτων απέδειξε την μέτρια και θετική συσχέτιση των δύο μεταβλητές στην περίπτωση της Ελλάδας. Η ανάλυση αυτή κατέληξαν στο φαινομενικά παράδοξο αποτέλεσμα πως όσο αυξάνεται το επίπεδο υγείας των ατόμων που διαμένουν στην Ελλάδα τόσο αυξάνονται και τα ποσοστά των διαπραχθέντων εγκλημάτων της χώρας. Όμως το πόρισμα αυτό μπορεί να εξηγηθεί υπό διαφορετικά πρίσματα. Η εγκληματικότητα σε όλες τις εκφάνσεις της πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ζήτημα δημόσιας υγείας, υπό το πρίσμα ότι μπορεί να βλάψει την υγεία του θύματος είτε ένας δράστης μπορεί να οδηγηθεί στο έγκλημα εξαιτίας της κατάστασης της υγείας του (Bucegius et al., 2021).

Ένα πρόσφατο παράδειγμα που αποδεικνύει σε ένα βαθμό πως η βελτίωση της υγείας μπορεί να αυξήσει την εγκληματικότητα είναι η πρόσφατη υγειονομική κρίση του COVID-19 που διανύουμε μέχρι και σήμερα. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 οι κυβερνήσεις των περισσότερων χωρών παγκοσμίως προχώρησαν σε μέτρα καταπολέμησης της πανδημίας και περιορισμού του ιού. Στα πλαίσια αυτών των μέτρων υιοθετήθηκαν απαγορεύσεις, περιορισμοί κυκλοφορίας και συναθροίσεων μεταξύ των πολιτών. Οι εν λόγω περιορισμοί στις περισσότερες περιπτώσεις απέδωσαν μειώνοντας και τη διασπορά του ιού. Ως εκ τούτου, αφού τα κρούσματα μειώνονταν η υγεία του γενικότερου πληθυσμού βελτιωνόταν. Παρόλα αυτά, ενώ η υγεία παρουσίαζε ενδείξεις βελτίωσης σε σχέση με την προ απαγορεύσεων περίοδο της πανδημίας, η εγκληματικότητα αυξήθηκε ειδικά τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας, κακοποίησης και δολοφονιών. Συνεπώς, γνωρίζουμε ότι οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας περιορίσαν τα κρούσματα παρουσιάζοντας βελτιστοποίηση της υγείας ως προς την πανδημία, όμως σε πολλές περιπτώσεις ο εγκλεισμός δημιούργησε περισσότερη βία με αποτέλεσμα την αύξηση των εγκλημάτων οικογενειακής φύσης (Karen 2021). Ιδιαίτερα την περίοδο του 2021, για παράδειγμα στις μεγάλες πόλεις της Αμερικής, τα ποσοστά των ανθρωποκτονιών, ληστειών, κλοπών και διαρρήξεων παρουσίασαν δραματική αύξηση. Αντίθετα, η πτώση των ποσοστών αυτών των εγκλημάτων το 2022 που φαινομενικά η πανδημία θεωρείται διαχειρίσιμη είναι σχεδόν μηδενική (Karen 2021; Bates 2022).

Οι περισσότεροι μελετητές βρίσκουν στις έρευνες τους πως η παραβατική συμπεριφορά εντοπίζεται στις νεότερες ηλικιακές ομάδες. Παρόλα αυτά και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας φαίνεται να εμπλέκονται σε εγκληματικές πράξεις. Παρατηρώντας πως το προσδόκιμο ζωής των ανθρώπων τείνει να αυξάνεται διαρκώς αλλάζοντας το δημογραφικό προφίλ των χωρών και συνεπώς αυξάνοντας τον μέσο όρο

ηλικίας του πληθυσμού, η εμπλοκή ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας σε εγκληματικές πράξεις φαίνεται να αυξάνεται αναλόγως (Berger, 2018). Η εγκληματικότητα μεταξύ των ηλικιωμένων είναι αρκετά διαδεδομένη με έμφαση σε συγκεκριμένους τύπους αδικημάτων όπως τα εγκλήματα του λευκού κολάρου (οικονομικά εγκλήματα), το οργανωμένο έγκλημα ή η οικογενειακή βία. Στην έρευνα τους οι Newman et al. (1984) ήδη από το 1984 είχαν παρουσιάσει ένα σωφρονιστικό πρόγραμμα παρέμβασης ηλικιωμένων διαμορφωμένο πάνω στις ανάγκες της συγκεκριμένης ομάδας παραβατών οι οποίοι μεταξύ άλλων έχουν την ανάγκη εξειδικευμένης υγειονομικής φροντίδας εντός των σωφρονιστικών ιδρυμάτων. Συνοψίζοντας, δεδομένου πως το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα υψηλό συγκεκριμένα 81,087 έτη για το 2020 σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ (Newman et al. 1984; Berger 2018).

Τέλος, οι κακές συνθήκες υγείας έχουν την τάση να αυξάνουν την εγκληματικότητα (Schroeder et al., 2011). Όμως η υπόθεση πως καλύτερα επίπεδα υγείας θα συνέβαλλαν στη μείωση της εγκληματικότητας δεν είναι απαραίτητα ορθή. Για παράδειγμα στην έρευνα τους οι He & Barkowski, (2020) διατυπώνουν τη θέση πως ακόμα και αν οι δράστες εγκλημάτων επιδιώξουν να έχουν μια καλύτερη ποιότητα υγείας, ιδιαίτερα όσον αφορά τα προβλήματα ψυχικής υγείας, μέσω της πρόσβασης σε δομές υγείας και ασφαλιστικά προγράμματα αυτό δεν συνεπάγεται με μείωση της εγκληματικότητας. Αντιθέτως, η μείωση στα ποσοστά της εγκληματικότητας ύστερα από την επίδραση μιας θεραπείας χαρακτηρίζεται ως μικρή (Schroeder et al., 2011; He & Barkowski, 2020).

Συνεπώς, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας αν και εκ πρώτης όψεως φαίνονται παράδοξα εντούτοις συμφωνούν με τη διεθνή βιβλιογραφία.

5. Συμπεράσματα

Όλοι οι τύποι ανισοτήτων που εξετάστηκαν στην παρούσα εργασία σχετίζονται μεταξύ τους σε έναν βαθμό. Οι ανισότητες και η εγκληματικότητα είναι φαινόμενα που απασχολούν όλα τα σύγχρονα κράτη. Οι ανισότητες είναι μία κατάσταση που δεν πρέπει να γίνεται αποδεκτή από καμία κοινωνία και από καμία ομάδα ανθρώπων. Τα τελευταία χρόνια έχουν υπάρξει πολυάριθμες μελέτες που διερευνούν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες που βιώνουν πολύ άνθρωποι στην καθημερινότητά τους (Blackburn 2008). Δεν θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι οι ανισότητες στην υγεία ή οι ανισότητες στην εκπαίδευση δεν είναι αλληλένδετες. Πολυάριθμες έρευνες έχουν αποδείξει ότι η υγεία συνδέεται άμεσα με την εκπαίδευση αφού όσο καλύτερη εκπαίδευση έχει ένα άτομο τόσο καλύτερα τα επίπεδα υγείας του και φυσικά όσο καλύτερη υγεία έχει τόσο καλύτερη εκπαίδευση λαμβάνει. Για την οικονομική ανισότητα ισχύει το ίδιο, υπάρχει μία σχέση αλληλεξάρτησης μεταξύ των μεταβλητών που επιλέξαμε. Ωστόσο, όπως είδαμε οι οικονομικές και οι κοινωνικές ανισότητες έχουν άμεση σχέση με την εγκληματικότητα, έχουν την δυνατότητα να την αυξάνουν και να την μειώνουν ή τουλάχιστον όπως είδαμε στις πολυάριθμες μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί, έχουν την δυνατότητα να μειώνουν κάποιους τύπους εγκλημάτων αλλά μπορεί να αυξάνουν κάποιους άλλους.

Συνεπώς, ο στόχος της παρούσας διπλωματικής ήταν να μελετηθεί το κατά πόσο η κοινωνική και οικονομική ανισότητα επηρεάζουν το σύνολο των διαπραχθέντων εγκλημάτων στην Ελλάδα για τα έτη από το 2011 έως και το 2020. Για αυτό τον λόγο και επιλέχθηκαν σαν μεταβλητές η εισοδηματική ανισότητα ή συντελεστής Gini και η φτώχεια, και για την κοινωνική ανισότητα επιλέχθηκαν η υγεία και η εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα της έρευνας εμφάνισαν ότι όλες οι μεταβλητές με τον δικό τους τρόπο επηρεάζουν την εγκληματικότητα. Οι δείκτες που επιλέχθηκαν είναι ο συντελεστής Gini δηλαδή, η εισοδηματική ανισότητα, για την φτώχεια επιλέξαμε σαν δείκτη το σύνολο των ατόμων που είναι στο όριο ή κάτω από το όριο της φτώχειας. Τέλος, όσον αφορά για την μεταβλητή εκπαίδευση επιλέξαμε το σύνολο των αποφοίτων από τα γενικά και επαγγελματικά λύκεια της χώρας. Συγκεκριμένα αυτές οι τρεις μεταβλητές ασκούν ισχυρή αρνητική συσχέτιση στα ποσοστά των διαπραχθέντων εγκλημάτων ενώ το παράδοξο που εμφάνισε η μελέτη μας στην περίπτωση της Ελλάδας είναι ότι η υγεία που σαν δείκτη χρησιμοποιήσαμε το προσδόκιμο ζωής στην χώρα μας ασκεί μέτρια θετική επίδραση. Αναλυτικότερα η εισοδηματική ανισότητα, η εκπαίδευση και η φτώχεια όσο αυξάνονται οδηγούν σε μείωση της εγκληματικότητας ενώ το παράδοξο είναι ότι όσο αυξάνεται η υγεία οδηγεί σε αύξηση της εγκληματικότητας.

Για τους δείκτες της οικονομικής ανισότητας σε σχέση με την εγκληματικότητα έχουμε ότι σε περίπτωση που η εισοδηματική ανισότητα αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε το έγκλημα αναμένεται να μειωθεί κατά 7,20 μονάδες, ενώ αν ο συντελεστής Gini πάρει την τιμή μηδέν τότε εγκληματικότητα αναμένεται να λάβει τιμή ίση με 445.429,697, στην συνέχεια αν η δείκτης της φτώχειας αυξηθεί κατά μια μονάδα τότε η εγκληματικότητα θα μειωθεί κατά 0,24 μονάδες ενώ αν γίνει μηδέν τότε η εγκληματικότητα θα λάβει τιμή ίση με 292.729,192. Για την κοινωνική ανισότητα και την εγκληματικότητα έχουμε ότι, όταν ο δείκτης της εκπαίδευσης αυξηθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα τότε η εγκληματικότητα θα μειωθεί κατά 1,74 μονάδες και αν ο δείκτης της εκπαίδευσης γίνει μηδέν τότε η εγκληματικότητα θα λάβει την τιμή 395.264,921. Τέλος τα στατιστικά για το παράδοξο της μελέτης αυτής είναι ό,τι όταν η υγεία αυξηθεί κατά μία μονάδα τότε αναμένουμε την εγκληματικότητα

να αυξηθεί κατά 1,63 μονάδες ενώ σε περίπτωση που το προσδόκιμο ζωής λάβει την τιμή μηδέν τότε περιμένουμε την εγκληματικότητα να λάβει τιμή ίση με -1.126.950,548.

Τα αποτελέσματα μπορούν να εξηγηθούν με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους. Η αρνητική σχέση που εμφανίζει η εισοδηματική ανισότητα και το έγκλημα μπορεί να εξηγηθεί σαν απόρροια της φυγής των προνομιούχων ομάδων του πληθυσμού από περιοχές με πολλούς κατοίκους σε περιοχές με λίγους κατοίκους, ή στην αύξηση των μέτρων ασφαλείας που λαμβάνουν οι ίδιοι προκειμένου να προστατεύσουν την περιουσία τους. Η φτώχεια και η εγκληματικότητα παρουσίασαν μια αρνητική σχέση και αυτό μπορεί να εξηγηθεί αν αναλογιστούμε μείωση της αγοραστικής δύναμης αυτών των κοινωνικών ομάδων, συνεπώς παρουσιάζουν αδυναμία αγοράς πολυτελών προϊόντων καθιστώντας τους λιγότερο ελκυστικούς στόχους. Την επιστροφή πολλές φορές των νέων ανθρώπων στις πατρικές τους κατοικίες προκειμένου να μειώσουν τα κόστη. Μεταξύ της εκπαίδευσης και της εγκληματικότητας παρουσιάστηκε μία ακόμα αρνητική σχέση διότι, η καλύτερη μόρφωση επιφέρει και καλύτερο εισόδημα καθιστώντας την διάπραξη κάποιου εγκλήματος μία μη ελκυστική λύση. Τέλος, το παράδοξο που εμφανίστηκε ήταν ότι, μεταξύ της υγείας και της εγκληματικότητας υπάρχει μία θετική συσχέτιση, ωστόσο αυτό είναι ένα αρκετά παράδοξα λογικό αποτέλεσμα αφού, οι σύγχρονες κοινωνίες είναι δομημένες με τέτοιο τρόπο που ένας άνθρωπος που κάποια στιγμή στην ζωή του έχει τελέσει κάποιο έγκλημα μένει για πάντα με αυτό το σημάδι. Συνεπώς, έχει ελάχιστες ευκαιρίες προκειμένου να μπορέσει να ενταχθεί και πάλι αρμονικά στην κοινωνία. Καθιστώντας το έγκλημα σαν την μόνη λύση προκειμένου να μπορέσει να επιβιώσει. Τέλος, όπως προέκυψε από την βιβλιογραφία μεγάλος αριθμός οικονομικών εγκλημάτων συντελούνται από ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας.

Η ψαλίδα των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των κοινωνικά προνομιούχων και μη προνομιούχων ομάδων πρέπει να μειωθεί. Αυτή η μείωση μπορεί να επιτευχθεί με την αύξηση της εκπαίδευσης. Στην αύξηση του επιπέδου εκπαίδευσης πρέπει να συμβάλει και το κράτος αυξάνοντας τα ετήσια κονδύλια που αξιοποιούνται για την εκπαίδευση. Θα πρέπει η πολιτεία να δημιουργήσει ένα ευνοϊκότερο κλίμα φορολόγησης για τους ανθρώπους τρίτης ηλικίας, διότι οι μεγάλοι άνθρωποι καταφεύγουν σε περισσότερα οικονομικά εγκλήματα (φοροδιαφυγή, εισοδήματα που δεν δηλώνονται). Τέλος, θα πρέπει η αστυνομία να κατανείμει τις δυνάμεις της ανάλογα με τον βαθμό εγκληματικότητας κάθε περιοχής.

Κλείνοντας την παρούσα εργασία θα πρέπει οι ερευνητές και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικών να θέσουν ως στόχο το πώς θα μπορέσουν να μειώσουν την ψαλίδα των ανισοτήτων και όχι να επιτύχουν την πλήρη ισότητα ή στο πώς θα την φτάσουν, αφού η πλήρη ισότητα είναι μία κατάσταση που δεν γίνεται να επιτευχθεί.

6. Κατάλογος Πηγών

- Antonaccio, O., Tittle, C. R., Botchkovar, E., & Kranidiotis, M. (2010, April 28). The Correlates of Crime and Deviance: Additional Evidence. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 47(3), 297–328. <https://doi.org/10.1177/0022427810365678>
- Ataguba, J. E. O., Day, C., & McIntyre, D. (2015, September 16). Explaining the role of the social determinants of health on health inequality in South Africa. *Global Health Action*, 8(1), 28865. <https://doi.org/10.3402/gha.v8.28865>
- Baharom, A., & Habibullah, M. S. (2009, February 2). Crime and Income Inequality: The Case of Malaysia. *Journal of Politics and Law*, 2(1). <https://doi.org/10.5539/jpl.v2n1p55>
- Bates, J. (2022, July 29). U.S. Crime Is Still Dramatically Higher Than Before the Pandemic. *Time*. Retrieved September 28, 2022, from <https://time.com/6201797/crime-murder-rate-us-high-2022/>
- Bennett, P. (2018, June). The heterogeneous effects of education on crime: Evidence from Danish administrative twin data. *Labour Economics*, 52, 160–177. <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2018.02.002>
- Berger, R. (2018). Criminal Behavior among the Elderly: A Look into What People Think about This Emerging Topic. *Advances in Aging Research*, 07(01), 1–16. <https://doi.org/10.4236/aar.2018.71001>
- Bharadwaj, Ashish. (2014). Is poverty the mother of crime? Empirical evidence of the impact of socioeconomic factors on crime in India. *Atlantic Review of Economics*, 1.
- Blackburn, R. M. (2008, July 25). What is social inequality? *International Journal of Sociology and Social Policy*, 28(7/8), 250–259. <https://doi.org/10.1108/01443330810890664>
- Brown, Cynthia & Pagán, José. (2022). Inequality in Health Care Utilization in Mexico. <https://www.researchgate.net/publication/228687654>
- Brønnum-Hansen, H., & Baadsgaard, M. (2008, January). Increase in social inequality in health expectancy in Denmark. *Scandinavian Journal of Public Health*, 36(1), 44–51. <https://doi.org/10.1177/1403494807085193>
- Brush, J. (2007, August). Does income inequality lead to more crime? A comparison of cross-sectional and time-series analyses of United States counties. *Economics Letters*, 96(2), 264–268. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2007.01.012>
- Brzezinski, M. (2013, March). Top income shares and crime. *Applied Economics Letters*, 20(4), 309–315. <https://doi.org/10.1080/13504851.2012.697117>
- Bucerius, S. M., Oriola, T. B., & Jones, D. J. (2021, June 11). Policing with a public health lens – Moving towards an understanding of crime as a public health issue. *The Police Journal: Theory, Practice and Principles*, 95(3), 421–435. <https://doi.org/10.1177/0032258x211009577>
- Buonanno, P., & Vargas, J. F. (2019, March). Inequality, crime, and the long run legacy of slavery. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 159, 539–552. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2017.12.022>

- Burström, K., Johannesson, M., & Diderichsen, F. (2005). Increasing socio-economic inequalities in life expectancy and QALYs in Sweden 1980-1997. *Health Economics*, *14*(8), 831–850. <https://doi.org/10.1002/hec.977>
- Chatterjee, A., Ghosh, A., & Chakrabarti, B. K. (2017, January). Socio-economic inequality: Relationship between Gini and Kolkata indices. *Physica A: Statistical Mechanics and Its Applications*, *466*, 583–595. <https://doi.org/10.1016/j.physa.2016.09.027>
- Cheong, T. S., & Wu, Y. (2014, October 2). Crime rates and inequality: a study of crime in contemporary China. *Journal of the Asia Pacific Economy*, *20*(2), 202–223. <https://doi.org/10.1080/13547860.2014.964961>
- Chintrakarn, P., & Herzer, D. (2012, September). More inequality, more crime? A panel cointegration analysis for the United States. *Economics Letters*, *116*(3), 389–391. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2012.04.014>
- Choe, J. (2008, October). Income inequality and crime in the United States. *Economics Letters*, *101*(1), 31–33. <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2008.03.025>
- Edlund DL, Li H, Yi J, Zhang J. Sex ratios and crime: Evidence from China's One-Child Policy. *Rev Econ Stat*. 2013; 95(5): 1520–1534 <https://www.iza.org/publications/dp/3214/sex-ratios-and-crime-evidence-from-chinas-one-child-policy>
- Dahl, E., & Malmberg-Heimonen, I. (2010, November). Social inequality and health: the role of social capital. *Sociology of Health & Illness*, *32*(7), 1102–1119. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9566.2010.01270.x>
- Enamorado, T., López-Calva, L. F., Rodríguez-Castelán, C., & Winkler, H. (2016, May). Income inequality and violent crime: Evidence from Mexico's drug war. *Journal of Development Economics*, *120*, 128–143. <https://doi.org/10.1016/j.jdeveco.2015.12.004>
- Ehrlich, I. 1975a. "On the Relation between Education and Crime." In *Education, Income and Human Behavior*, edited by F.T. Juster, 313_338. Cambridge, MA: NBER
- Fajnzylber, P., Lederman, D., & Loayza, N. (2002, April). Inequality and Violent Crime. *The Journal of Law and Economics*, *45*(1), 1–39. <https://doi.org/10.1086/338347>
- Ferrucci, P., Foran, L., Hilgers, E., Menter, M., & Steinbauer, M. (2015). Crime and Security in Europe and the US. *Globalization and Public Policy*, 59–73. https://doi.org/10.1007/978-3-319-17692-5_4
- Freeman, R. B. (1991, October 1). *Crime and the Employment of Disadvantaged Youths*. NBER. Retrieved September 30, 2022, from <https://www.nber.org/papers/w3875>
- Freitag, M., & Schlicht, R. (2009, January). Educational Federalism in Germany: Foundations of Social Inequality in Education. *Governance*, *22*(1), 47–72. <https://doi.org/10.1111/j.1468-0491.2008.01421.x>
- Gegel, L., Lebedeva, I., & Frolova, Y. (2015, December). Social Inequality in Modern Higher Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, *214*, 368–374. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.662>
- Gleditsch, K. S., Rivera, M., & Zárata-Tenorio, B. (2021, September 22). Can Education Reduce Violent Crime? Evidence from Mexico before and after the Drug War Onset. *The Journal of Development Studies*, *58*(2), 292–309. <https://doi.org/10.1080/00220388.2021.1971649>

- He, Q., & Barkowski, S. (2020, January 6). The effect of health insurance on crime: Evidence from the Affordable Care Act Medicaid expansion. *Health Economics*, 29(3), 261–277. <https://doi.org/10.1002/hec.3977>
- Hyggen, C. (2006, October). Risks and Resources: Social Capital among Social Assistance Recipients in Norway. *Social Policy and Administration*, 40(5), 493–508. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9515.2006.00501.x>
- Jencova, S., Litavcova, E., Kotulic, R., Vavrek, R., Vozarova, I. K., & Litavec, T. (2015). Phenomenon of Poverty and Economic Inequality in the Slovak Republic. *Procedia Economics and Finance*, 26, 737–741. [https://doi.org/10.1016/s2212-5671\(15\)00832-1](https://doi.org/10.1016/s2212-5671(15)00832-1)
- Jonck, P., Goujon, A., Testa, M. R., & Kandala, J. (2015, November). Education and crime engagement in South Africa: A national and provincial perspective. *International Journal of Educational Development*, 45, 141–151. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2015.10.002>
- Karen, N.-R. (2021) COVID-19 Isolation Linked to Increased Domestic Violence, Researchers Suggest. (2022, September 1). *UC Davis*. Retrieved September 28, 2022, from <https://www.ucdavis.edu/curiosity/news/covid-19-isolation-linked-increased-domestic-violence-researchers-suggest>
- Kelly, M. (2000, November). Inequality and Crime. *Review of Economics and Statistics*, 82(4), 530–539. <https://doi.org/10.1162/003465300559028>
- Khan, M. A., Khan, M. Z., Zaman, K., Hassan, U., & Umar, S. (2013, July 27). Global estimates of growth–inequality–poverty (GIP) triangle: evidence from World Bank’s classification countries. *Quality & Quantity*, 48(5), 2631–2646. <https://doi.org/10.1007/s11135-013-9912-7>
- Lederman, D., Loayza, N., & Menéndez, A. (2002, April). Violent Crime: Does Social Capital Matter? *Economic Development and Cultural Change*, 50(3), 509–539. <https://doi.org/10.1086/342422>
- Levitt, S. D. (2004). Understanding why crime fell in the 1990s: Four factors that explain the decline and six that do not. *Journal of Economic Perspectives*, 18(1), 163–190.
- Marmot, M., Ryff, C. D., Bumpass, L. L., Shipley, M., & Marks, N. F. (1997, March). Social inequalities in health: Next questions and converging evidence. *Social Science & Medicine*, 44(6), 901–910. [https://doi.org/10.1016/s0277-9536\(96\)00194-3](https://doi.org/10.1016/s0277-9536(96)00194-3)
- Messner, S. F., & Tardiff, K. (1986, May). ECONOMIC INEQUALITY AND LEVELS OF HOMICIDE: AN ANALYSIS OF URBAN NEIGHBORHOODS*. *Criminology*, 24(2), 297–316. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1986.tb01497.x>
- Middleton, J. (1998, January). Crime is a public health problem*. *Medicine, Conflict and Survival*, 14(1), 24–28. <https://doi.org/10.1080/13623699808409369>
- Mo, P. H. (2000, August). Income Inequality and Economic Growth. *Kyklos*, 53(3), 293–315. <https://doi.org/10.1111/1467-6435.00122>
- Murali, V., & Oyebode, F. (2004, May). Poverty, social inequality and mental health. *Advances in Psychiatric Treatment*, 10(3), 216–224. <https://doi.org/10.1192/apt.10.3.216>
- Newman, E. S., Newman, D. J. & Gewirtz, M. L. (1984). *Elderly Criminals | U.S. Department of Justice, Office of Justice Programs*. (n.d.). Retrieved September 28, 2022, from <https://www.ojp.gov/ncjrs/virtual-library/abstracts/elderly-criminals>

- Nilsson, A., 2004. Income inequality and crime: The case of Sweden, Institute for Labour Market Policy Evaluation Working Paper 2004:6.
- Nolan, B., & Ive, M. (2011, February 3). Economic Inequality, Poverty, and Social Exclusion. *Oxford Handbooks Online*. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199606061.013.0013>
- Pare, P. P., & Felson, R. (2014, September). Income inequality, poverty and crime across nations. *The British Journal of Sociology*, 65(3), 434–458. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12083>
- Patterson, E. B. (1991, November). POVERTY, INCOME INEQUALITY, AND COMMUNITY CRIME RATES. *Criminology*, 29(4), 755–776. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1991.tb01087.x>
- Pickett, K. E., & Wilkinson, R. G. (2015, March). Income inequality and health: A causal review. *Social Science & Medicine*, 128, 316–326. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2014.12.031>
- Piketty, T. (2014, December). *Capital in the Twenty-First Century: a multidimensional approach to the history of capital and social classes*. *The British Journal of Sociology*, 65(4), 736–747. <https://doi.org/10.1111/1468-4446.12115>
- Robinson, F., & Keithley, J. (2000, November). The impacts of crime on health and health services: A literature review. *Health, Risk & Society*, 2(3), 253–266. <https://doi.org/10.1080/713670168>
- Rufrancos, H., & Power, M. (2013). Income Inequality and Crime: A Review and Explanation of the Time series Evidence. *Sociology and Criminology-Open Access*, 01(01). <https://doi.org/10.4172/2375-4435.1000103>
- Salvador Casara, B. G., Suitner, C., & Jetten, J. (2022, January). The impact of economic inequality on conspiracy beliefs. *Journal of Experimental Social Psychology*, 98, 104245. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2021.104245>
- Schroeder, R. D., Hill, T. D., Haynes, S. H., & Bradley, C. (2011, January). Physical health and crime among low-income urban women: An application of general strain theory. *Journal of Criminal Justice*, 39(1), 21–29. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2010.09.009>
- Sharkey, P., Besbris, M., & Friedson, M. (2017, April 5). Poverty and Crime. *Oxford Handbooks Online*. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199914050.013.28>
- Triventi, M., Panichella, N., Ballarino, G., Barone, C., & Bernardi, F. (2016, March). Education as a positional good: Implications for social inequalities in educational attainment in Italy. *Research in Social Stratification and Mobility*, 43, 39–52. <https://doi.org/10.1016/j.rssm.2015.04.002>
- Warr, P., Rasphone, S., & Menon, J. (2018, June). Two Decades of Declining Poverty but Rising Inequality in Laos. *Asian Economic Journal*, 32(2), 165–185. <https://doi.org/10.1111/asej.12147>
- Weatherburn, D., & Schnepel, K. T. (2015, April). Economic adversity and crime: old theories and new evidence. *Australian Journal of Social Issues*, 50(1), 89–106. <https://doi.org/10.1002/j.1839-4655.2015.tb00336.x>
- Western, B., Kleykamp, M., & Rosenfeld, J. (2003, June). Crime, Punishment, and American Inequality. *Princeton University*. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.197.5230&rep=rep1&type=pdf>
- Whitworth, A. (2011, December 6). Inequality and Crime across England: A Multilevel Modelling Approach. *Social Policy and Society*, 11(1), 27–40. <https://doi.org/10.1017/s1474746411000388>

- Whitworth, A. (2012, August 29). Local Inequality and Crime: Exploring how Variation in the Scale of Inequality Measures Affects Relationships between Inequality and Crime. *Urban Studies*, 50(4), 725–741. <https://doi.org/10.1177/0042098012455716>
- Wilkinson, R. G., & Pickett, K. E. (2009, August 1). Income Inequality and Social Dysfunction. *Annual Review of Sociology*, 35(1), 493–511. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-070308-115926>
- Woodward, A. (2000, December 1). Why reduce health inequalities? *Journal of Epidemiology & Community Health*, 54(12), 923–929. <https://doi.org/10.1136/jech.54.12.923>
- World Bank Organization, W.B.O. (2022). *Life expectancy at birth, total (years) - Greece | Data*. World Bank Organization. Retrieved October 1, 2022, from <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.IN?locations=GR>
- Zuze, T. L., & Leibbrandt, M. (2011, March). Free education and social inequality in Ugandan primary schools: A step backward or a step in the right direction? *International Journal of Educational Development*, 31(2), 169–178. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2010.06.013>
- Δαφέρμος, Β. (2011, June). *Κοινωνική Στατιστική & Μεθοδολογία Έρευνας με το SPSS*. (1st ed.). Εκδόσεις ΖΗΤΗ. ISBN: 978-960-456-279-4
- ΕΛΣΤΑΤ. (2020). *ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών: Έτος 2019 (Περίοδος αναφοράς εισοδήματος: Έτος 2018)*. <https://www.statistics.gr/documents/20181/afaf24ea-2210-3272-8f29-5506242319c4>
- ΕΛΣΤΑΤ, Ε. Σ. Α. (2022a). *Οικονομία, Δείκτες*. Ελληνική Στατιστική Αρχή- ΕΛΣΤΑΤ. Retrieved October 1, 2022, from <https://www.statistics.gr/el/statistics/eco>
- ΕΛΣΤΑΤ, Ε. Σ. Α. (2022b). *Πληθυσμός και Κοινωνικές Συνθήκες*. Ελληνική Στατιστική Αρχή- ΕΛΣΤΑΤ. Retrieved October 1, 2022, from <https://www.statistics.gr/el/statistics/pop>
- Μπαλούρδος, & Υφαντόπουλος. (2007, January 1). Οικονομική ανισότητα και φτώχεια στην Ελλάδα: Ορισμένα αποτελέσματα από την έρευνα SILC. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 122(122), 53. <https://doi.org/10.12681/grsr.123>
- Οικονόμου, Χ., & Φέρωνας, Α. (2006). *ΟΙ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ*. Εκδόσεις Διόνικος. ISBN:978-960-6619-21-2
- Παναγιωτόπουλος. (1990, July 1). Κοινωνικές ανισότητες και ποινικές ταξινομήσεις. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 77(77), 210. <https://doi.org/10.12681/grsr.919>
- Τούντας, Γ. (2000). Κοινωνικές Ανισότητες στην Υγεία. *Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Αθηνών*, 17(4), 351–354. <https://www.mednet.gr/archives/2000-4/pdf/351.pdf>